Ազգ
Azg
armenian daily
20 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2000 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 166 (2134)

Ֆրանսիայի կառավարությունը ջանք չի խնայում Սենատում Ցեղասպանության օրինագծի քննարկումը կանխելու համար

ԱՆԿԱՐԱ, 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Ֆրանսիայի կառավարությունը ձգտում է կանխել Հայկական ցեղասպանության օրինագծի քննարկումը Ֆրանսիայի Սենատի կողմից», «Թըրքիշ դեյլի նյուզ»-ին տված հարցազրույցում հայտնել է Ֆրանսիայի արտգործնախարարության գլխավոր քարտուղար Լուի Էնեքինը: Վերջինիս գլխավորած պատվիրակությունը Թուրքիա է ժամանել երկկողմ հարաբերությունների զարգացման հեռանկարները քննարկելու նպատակով: Թուրքիայի փոխարտգործնախարար Ֆարուք Լողօղլուին հանդիպման ժամանակ կրկին արտահայտել է Թուրքիայի մտահոգությունը Ցեղասպանության օրինագծի կապակցությամբ, որին ի պատասխան ֆրանսիացի պաշտոնյան նշել է. «Նման օրինագծերի ընդունումը պետական քաղաքականության հետ չի առնչվում: Ֆրանսիան գտնում է, որ այս խնդիրը պետք է թողնել պատմությանը եւ դրանով պետք է զբաղվեն միայն պատմաբանները: Ֆրանսիայի կառավարությունը շարունակում է այս օրինագծի ընդունումը կանխելուն ուղղված ջանքերը»:

ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑ

Առաջիկա ամիսներին իրական տեղաշարժ ակնկալելու հարկ չկա

Կարծում է Հայաստանի արտգործնախարարը

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՄՆԱՐՔ: Առաջիկա մի քանի ամիսներին հարկ չկա իրական տեղաշարժեր ակնկալել ղարաբաղյան հարցի կարգավորման գործում: Այսպիսի կարծիք հայտնեց Հայաստանի արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը:

Նախարարի կարծիքով, դրա պատճառները երկուսն են: Նախ՝ առնանն ԱՄՆ-ում կայանալիք նախագահական ընտրությունները, եւ երկրորդ՝ առաջիկա խորհրդարանական ընտրություններն Ադրբեջանում: «Չափազանց լավատեսական կլիներ որեւէ արդյունք ակնկալել ղարաբաղյան հարցի խաղաղ կարգավորման գործընթացում մինչեւ այս երկու նախընտրական քարոզարշավների ավարտը», նշեց Օսկանյանը:

Իսկ ընդհանուր առմամբ, Հայաստանի արտգործնախարարը բավականին բարձր գնահատեց հաշտության գործընթացը, ընդսմին ընդգծելով, որ երկկողմ բանակցություններն այսուհետեւ էլ կշարունակվեն, եւ արդեն «հաջորդ տարի հնարավոր է հասնել լուրջ տեղաշարժերի»:

Վարդան Օսկանյանն առաջարկեց նոր մոտեցում Լեռնային Ղարաբաղի դիմակայության կարգավորման նկատմամբ, որը նա անվանում է «մի հարցու՝ մի պատասխանիր»: Նախարարի ասելով, դրա էությունը համաձայնության ձեռքբերումն է տնտեսական եւ տեխնիկական բնույթի մի շարք հարցերի շուրջ: Իսկ ինչ վերաբերում է Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակին, ապա այն նախարարն առաջարկում է մոտ ժամանակներս չքննարկել եւ չշոշափել: «Եթե մենք համաձայնության հասնենք տնտեսական, ինչպես նաեւ փախստականների, Լեռնային Ղարաբաղի օրհներգի, դրոշի ու Սահմանադրության հարցերի շուրջ, եթե այդ բոլոր հարցերի շուրջ պայմանավորվածություն լինի Ղարաբաղի ու Ադրբեջանի միջեւ, մենք կարող ենք շրջանցել կարգավիճակի հարցը եւ չհարցնել, թե արդյոք այդ պայմանագրի արդյունքում Ղարաբաղը մնում է Ադրբեջանի կազմում, թե՝ ոչ», ընդգծեց Օսկանյանը, ավելացնելով, որ, իր կարծիքով, հենց դրանում էր ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի վերջին առաջարկության էությունը՝ եթե դրանից հանենք ընդհանուր պետության տերմինը:

Սեպտեմբերի 18-ին Վարդան Օսկանյանը ելույթ ունեցավ ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայում:

Հայաստանի ԱԳՆ ղեկավարի ասելով, նման մոտեցումը ճիշտ չէր ընկալվել Ռուսաստանի մի շարք ԶԼՄ-ների կողմից, որոնք կարծում են, թե այն մեծ մասամբ արտահայտում է Միացյալ Նահանգների շահերը եւ հակասում է Ռուսաստանի շահերին: «Այդ մոտեցումը չի նախատեսում քննարկումների սառեցում, այլ հնարավորություն է ընձեռում հիմնվելու պայմանագրի կետերի, բովանդակության, այլ ոչ թե ձեւակերպումների վրա», հայտարարեց նախարարը: Լեռնային Ղարաբաղում հաշտության հաստատումից կշահեն ինչպես ԱՄՆ-ը, այնպես էլ Ռուսաստանը, նշեց Վարդան Օսկանյանը:

ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Թուրքական մամուլն ու դիվանագիտությունը կրակ ու բոց են ժայթքում հայերի ու հայամետ կոնգրեսականների դեմ

Թուրքական թերթերից մեկը երկուշաբթի օրը նախագահ Քոչարյանին որակում էր «տգետ եւ ֆանատիկ ազգայնական»: Մեկ ուրիշ թերթ Մ. Նահանգների Կոնգրեսի հայկական խմբի նախագահ, կոնգրեսական Ֆրանկ Փալոնին էր վերագրում անհիմն մեկ այլ մեղադրանք նրա սեռային հակումների մասին: Թուրքական դիվանագիտությունը, լրատվության միջոցները բառի իսկական առումով կատաղած են Մ. Նահանգների Կոնգրեսի միջազգային հարաբերությունների եւ մարդու իրավունքների հանձնաժողովի օրերս ծեռնարկած՝ թիվ 398 բանաձեւի քննարկումների առիթով: Անընդհատ սպառնալիքներ են տեղում Վաշինգտոնի եւ Երեւանի, նույնիսկ Կիպրոսի հասցեին:

Երեկ հրապարակել էինք ԱՄՆ-ում Թուրքիայի նախկին դեսպան Գյունդուզ Այտանի (գրվել էր Այկան) սպառնալիքները, ինչպես նաեւ հայերին ուղղած մարտահրավերը՝ Ցեղասպանության հարցը Հաագայի միջազգային դատարան տեղափոխելու մասին: Նա, հիշեցնենք, միանգամից առաջ ընկնելով հայտարարել էր, որ Հայաստանը ոչ մի իրավաբանական փաստ չունի եւ հետեւաբար չի դիմի Հաագայի դատարան: Միայն չէինք տեղեկացրել, որ Այտանը հայտարարության վերջում ավելացրել էր, որ ինքը իրավաբան չէ, բայց տվյալ հարցում դատախազի դեր էր ստանձնել:

Տես # էջ 3

Թուրքիայի պաշտպանության նախարարը կժամանի Ադրբեջան

ԲԱՔՈՒ, 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՄՆԱՐՔ: Սեպտեմբերի 20-ին երկօրյա պաշտոնական այցով Բաքու կժամանի Թուրքիայի պաշտպանության նախարար Սաբահաթթին Չաքմաքօղլուն: Այդ մասին հայտնի է դարձել Թուրքիայի դիվանագիտական աղբյուրներից: Նույն աղբյուրների համաձայն, այցի ընթացքում կկայանան Չաքմաքօղլուի հանդիպումներն Ադրբեջանի պաշտոնական անձանց հետ, եւ կստորագրվեն մի շարք երկկողմ փաստաթղթեր:

Ալիեւը շուտով կվերադառնա հայրենիք

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւը երկուշաբթի ծրագրային բժշկական հետազոտման է ենթարկվել Քլիվլենդ քաղաքի (Օհայոյի նահանգ) սրտանոթային հիվանդությունների բուժկենտրոնում, ուր անցած տարվա ապրիլի վերջին նրան սրտանոթային անոթների շունտավորման վիրահատություն էր կատարվել: Այն անցել էր բարեհաջող, որը թույլ տվեց Հ. Ալիեւին շարունակել ակտիվ պետական եւ քաղաքական գործունեությունը: Ինչպես հայտնել է Վաշինգտոնում Ադրբեջանի դեսպանության մամլո քարտուղար Էլին Սուլեյմանովը, Հ. Ալիեւն իրեն լավ է զգում եւ մոտ ժամանակներս կվերադառնա հայրենիք: Նա Քլիվլենդի բժշկական կենտրոն է մեկնել ԱՄՆ-ում իր այցի պաշտոնական մասի ավարտից հետո:

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Բավարարված, չբավարարված եւ «բաց» մնացած միջնորդություններ

ՆՈՒՆԵ ԱՐՇԱԿՅԱՆ,
Ստեփանակերտ

Մարտի 22-ի գործով դատավարությունը շարունակվեց երեկ առավոտյան: Ինչպես որ նախորդ օրը, այն աչքի ընկավ Ս. Բաբայանի փաստաբան Ժուդեխս Շաքարյանի ակտիվ միջամտություններով ու միջնորդություններով, որը դարձյալ հարուցեց նիստը նախագահող Ս. Ալեքսանյանի ակնհայտ դժգոհությունը: Փաստաբանի անհարկի ակտիվությունը, թերեւս, նպատակ ուներ բարձրացնել իր պաշտպանյալի հարազատների տրամադրությունը: Սակայն, եթե դա նախօրեին հաջողվել էր նրան, ապա դատական նիստի երկրորդ օրը բնավ չհաջողվեց: Ավելին, «սամվելբաբայանական» թիմի անդամների տրամադրությունն այնքան վատ էր, որ նրա գործանչ Լարիսա Փարամազյանի ջղերը չդիմացան ու օրվա վերջում դատարանի դահլիճում անկարգություն հրահրեց: Նույնիսկ այն աստիճանի, որ դատավորը ստիպված եղավ վերջինիս դուրս հրավիրել դահլիճից: Լ. Փարամազյանին կամավոր հետեւեց ամբաստանյալի քույրը՝ Անուշ Բաբայանը:

Տես # էջ 2

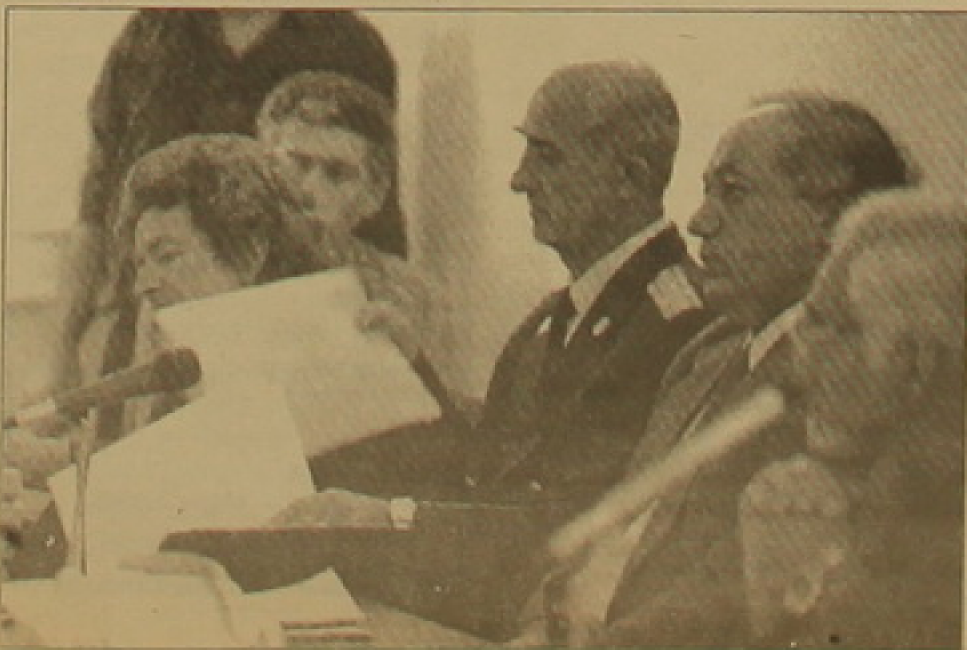

Վելայաթ Գուլիեւին զայրացրել է Ռոբերտ Քոչարյանի ելույթը

Ադրբեջանի արտգործնախարար Վելայաթ Գուլիեւը հայտարարել է, թե «ՄԱԿ-ի Հազարամյակի գագաթաժողովում հայկական կողմը, մեղմ ասած, անցել է ընդունված դիվանագիտական նորմերից ու կանոններից»: Մեկնաբանելով ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի Նյույորքյան ելույթը, ուր մասնավորապես խոսվել է Հայոց ցեղասպանության եւ Ադրբեջանի կողմից Հայաստանի դեմ իրականացված ագրեսիայի մասին, Գուլիեւն ասել է. «Ադրբեջանը կտրականապես հերքում է Հայաստանի նախագահի կողմից առաջ քաշած մեղադրանքները: 1992-93 թթ. ագրեսիայի է ենթարկվել ոչ թե Հայաստանը, այլ Ադրբեջանը: Ռոբերտ Քոչարյանի նմանօրինակ հայտարարությունները ցույց են տալիս, որ Հայաստանը չի ձգտում խաղաղության, տարածաշրջանում՝ կայունության: Մի կողմից Հայաստանը մեղադրում է իր մեծ հարեւան Թուրքիային, մյուս կողմից՝ Ադրբեջանին, որի հետ փորձում է խաղաղություն հաստատել»:

Միեւնույն ժամանակ ադրբեջանական «Կասպիան» լրատվական գործակալությունը գրում է, որ ԵԱՀԿ Մխ ամերիկյան համանախագահ Քերի Քեւինոն Բեյ Արիա քաղաքում հանդիպելով տեղի հայ համայնքին, ասել է. «Երբ հակամարտող կողմերը մի քանի անգամ մերժեցին ԵԱՀԿ առաջարկությունները, Քոչարյանն ու Ալիեւը փորձեցին գտնել լուծումներ»: Ամերիկացի դիվանագետը ղարաբաղյան հակամարտությունը համարել է «քաղաքականապես հեղհեղուկ»՝ համեմատելով Երուսաղեմի շուրջ ընթացող քննարկումների հետ, երբ «կողմերի դիրքորոշումների վրա լրջորեն ազդում է նույնիսկ մեկ բառը»: «Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ երկու նախագահներից մեկը կարող է փոխվել կամ սպանվել, երբ ստորագրվի խաղաղության համաձայնագիր, այն կարող է լինել տեւական, եթե աջակցություն ունենա հասարակության լայն խավերի շրջանում», ասել է Քեւինոն:

Ա. Հ.

ԵՐԵՎԱՆ

Ո՞ւմ գրպաններում են մտնում ավտոկանգառներից եկող փողերը

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

«Ախպեր ջան, մենք գործ չունենք, թե էս փողերն ուր են գնում, մեզ ասում են՝ քաղաքապետարան», խոսքերը մեկ արած պատասխանում են վարորդների գլխացավանքը դարձած ավտոկանգառներից «փող վերցնողները», երբ փորձում ես պարզել, թե ո՞ւմ կամ ի՞նչ ձեռնարկությունների «ձեռքի տակով» են անցնում այդ հսկայական գումարները, որոնք կարծես թե պետք է մտնեին քաղաքապետարանը: Իսկ գումարները, չնայած գործնականում անհնար է հաշվարկել, իրոք, հսկայական են: Երբ փորձեցինք կանգառում աշխատողներից մեկից իմանալ, թե միջին հաշվով օրական որքան փող է «հավաքում», պարզվեց, որ չի հիշում իր խոսքերով «3000-3500» դրամից: Իսկ միայն Տիգրան Մեծ փողոցի՝ Հրապարակից մինչեւ «Այրարատ» կինոթատրոն ընկած հատվածում 10 նման աշխատող է կանգնած: Եթե հաշվի առնենք, որ երեւանյան անխտիր բոլոր քիչ թե շատ բանուկ փողոցներն ու պողոտաներն այս վիճակին են, պատկերն ավելի պարզ ու ողբերգական կդառնա:

Մինչեւ հիմա ավտոկանգառներում ծառայություններ կատարելու արտոնությունը «Երեւան սերվիս» ձեռնարկությանն էր պատկանում: Այսօր այն լուծարման շրջան է անցնում: Երեւանի քաղաքապետարանում ստեղծված է լուծարային հանձնաժողով, որը ոլորտին առնչվող տարբեր վարչություններից ու գերատեսչություններից առաջարկներ է ստանում եւ մինչեւ հոկտեմբերի 10-ը ընկած ժամանակահատվածում կհստակեցնի սերվիսի հետագան: Մինչ այս սակայն նշված ձեռնարկությունն անխափան շարունակում է գործել, ու շարունակում է մութ մնալ, թե ում գրպաններում են անհետանում փողերը: Բանն այն է, որ սերվիսն իրականում ոչ մի ծառայություն էլ չի կատարում, այլ գործառույթները վարձակալական հիմունքներով տվել է այլ ձեռնարկությունների, որոնք էլ իրենց հերթին հետեւությամբ նույնն են արել կամ կարող են անել:

Տես # էջ 2

ԱԶԳ

ընթացիկ

1988 թ. վիճում էինք, խոսում Ղարաբաղի անկախության մասին, օպերայի հարթակի հեղափոխականներն ի լուր ողջ ժողովրդի հայտարարում էին, որ կառուցելու ենք քաղաքացիական ազատ հասարակություն, նոր լիցք ենք հաղորդելու ազգայինին, բայց առօրյա կյանքում հակառակ պատկերն է: Տասը տարի շարունակ ամերիկյան, եվրոպական կենսաձեւի նմանակման մարաթոնյան վազքում գունաթափում-ձեւախեղում ենք ազգայինը, որդեգրում օտարինը, որ տարբեր ձեւերով արտացոլվում է մայրաքաղաքի ղաքացիական եւ դեմոկրատական «մարդասիրական ցանցի» բերքահավաքն է: Քաղաքի ղեկավարները հավանաբար չգիտեին, որ քաղաքակիրթ եվրոպական մայրաքաղաքներում իրենց օպերաների շենքերը չեն օղակում պաղպաղականոցների փարավանով:

Չեմ ուզում թողնել այն տպավորությունը, թե դեմ եմ պաղպաղականոցների գոյությանն ընդհանրապես: Պարզապես հարկավոր է դրանք տեղադրել նպատակահարմար վայրերում: Լավ կլիներ, որ ազգային մշակույթի օջախներից հեռու տեղադրեն՝ բնավ չանհանգստացնելով արագորեն իրար հաջորդած մեր երկրի տերերին, պատգամավորներին, քաղաքական գործիչներին: Գուցե անփորձությունից կամ ժողովրդավարության մակերեսային ըմբռնումներից մեր պետական այրերը կարծում են, թե դեմոկրատական հասարակության ձեւավորումը, շուկայական հարաբերությունները պահանջում են «քարուքանդի» աղճատման փոփոխություններ: Վտանգավորն այն է, որ քաղաքաշինությունը ժամանակակից պայմաններին հարմարեցնելով կարող ենք

Մեր քաղաքի պաղպաղակապոեզիան

համայնապատկերում, մեր կյանքի բոլոր բնագավառներում: Թերթի հնարավորության սահմաններում հնարավոր չէ ներկայացնել այն բոլոր ձեւախեղումները, որոնք կատարվել են այս տարիներին Երեւանի ճարտարապետական նկարագրում: Քաղաքի բոլոր զբոսայգիները, կանաչ պուրակները, հանգստի գոտիները, մայթերը վերածվել են պաղպաղականոց-զվարճատեղիների: Ալ. Սպենդիարյանի անվան ազգային օպերայի եւ բալետի շենքը շրջանակող այգին այսօր բոլոր կողմերից օղակվել է պաղպաղականոցներով, ծառուղիներից չքացել են նստարանները, ծառուղիներից մեկում էլ տեղադրվել են թենիսի սեղաններ: Իբր քաղաքի կանաչ տարածքները շատ են, եղածն էլ կարելի է կրճատել՝ վերածելով ափսեանման բետոնապատումների: 40-ականներին տնկված հիասքանչ որոշ ծառատեսակներ՝ իբրեւ չորացած, հատվել կամ տեղահանվել են, որպեսզի առավել տեսանելի դառնան պաղպաղականոցների գունազարդ հովանոցներն ու ֆիրմային սառնարանները:

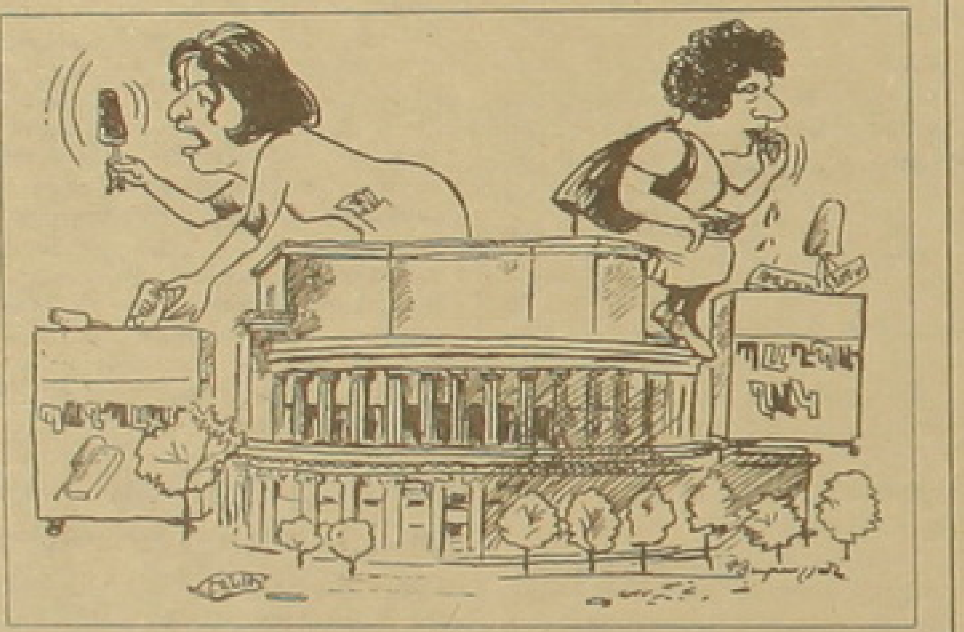

Այգիների վաղուց չքացած նստարաններին նստելու եւ իրենց թոռակնոտասների, մեր կյանքը կեղեքող ու մեզ նսեմացնող ցավերից խոսելու հնարավորություններից զրկվել են տարեց մարդիկ, քանի որ այդ տարածքները «զավթել» են սրճարանները, որտեղ անհոգ ու մեծամիտ կյանքից ուռճացած լավ տղերքն իրենց շեկ ընկերուհիների հետ հանգիստ են վայելում կոկա-կոլա, սպրայթ-ֆանտաների «զրնգուն զովությամբ»: Երբ սոցիալապես եւ բարոյապես անապահով մարդիկ չեն էլ կարող երազել պաղպաղակ ուտելու կամ հյութ խմելու մասին: Գոնե չզրկեին իրենց հայրերին - նրանց ձեռքով կառուցած այգում նստելու իրավունքից: Սա հավանաբար հետտոտալիտար տարիների քավեն: Գոնե օպերայի եւ բալետի շենքի մերձակա տարածքում ընդամենը մեկը լիներ: Դասական երաժշտության «տաճարի» տարածքը պետք է թողնել անաղարտ վիճակում: Նորահայ ազատախոհները փորձում են պաղպաղականոցային հովհարների հմայքը համեմատել օպերայի վեհաշուք տեսքի հետ: Անվիճելիորեն օպերայի շենքը քաղաքի ճարտարապետական ընդհանուր համալիրում ունի իր առանձնահատուկ տեղը եւ չի կարելի թույլ տալ ոտնձգություններ ոչ շենքի, ոչ էլ նրա շրջակա տարածքների նկատմամբ:

Չի կարելի մայրաքաղաքը մատնել ամենաթողության: Մի՞թե այս հարցը չի վերաբերում մեր հարգարժան քաղաքապետներին: Հայը, հայոց մայրաքաղաքը երբեք չի եղել այնքան անպաշտպան, մերժված ու լքված:

1988 թ. սկսվեց ու գնալով ավելի խորացավ մեր հասարակության անբարոյականացումը: Նոր հայերն իրենց ավյուն ու ցոփ ապրելակերպով կյանքի ուղեգիծ են ընտրել ցանկության ամենաթողությունը: Այս անօրինականությունները 10 տարի շարունակաբար կատարվում կորցնել շատ արժեքներ:

Սա բնավ էլ նորի, առաջադիմականի զգացողություններից զուրկ, նեղմիտ, կաղապարված մտքի տեր մարդու խոսք չէ: Նորարարությունը՝ նորարարություն, սակայն երբ մոլուցքի է վերածվում, արդիականացման տենդախտով ենք բռնկվում՝ ազգովին տուրք տալով օտար բարքաբանությանը, այդ դեպքում մեր ձեռքով այլափոխում, աղճատում ենք մեր քաղաքի դիմագիծը, կերպարը, հայ մարդու բարոյահոգեբանական նկարագիրը՝ ոտնահարելով ազգային ավանդույթները, սովորույթները:

Իբրեւ երեւանցի, որ իր քաղաքի նկատմամբ սեր ունի եւ մտահոգ է նրա ներկա վիճակի, մայրաքաղաքի անճաշակ կառուցապատման, կանաչ գանգվածների ոչնչացման, հասարակության աստիճանական բարոյալքման խնդիրներով, այնուամենայնիվ, կորուստն անդառնալի չեմ համարում եւ հավատում եմ, որ Երեւանը կդառնա գեղեցիկ, քաղաքակիրթ, արդիական, ժամանակակից, սակայն իր ավանդական կերպարի մեջ:

ՀՌԻՓՍԻՄԵ ՆԱԶԱՐԵԹՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՕՏ

ԱԳՆ խոսնակը դեսպան Կանադայում

ՀՀ ԱԳՆ մամլո խոսնակ Արա Պապյանը նշանակվել է Կանադայում Հայաստանի դեսպան: Պրն Պապյանը դեռ չի պաշտոնավարում: Ինչպես «Ազգին» տեղեկացրին ՀՀ արտգործնախարարության մամլո ծառայությունից, սպասվում է կանադական կողմի համաձայնագիրը սույն խնդրի առթիվ: Ի դեպ, աշխարհում մենք միայն հայազգի ներկայացուցիչներ չէ, որ ունենք: Այսպես, Հորդանանում Հայաստանի պատվավոր հյուպատոսն ազգությամբ արաբ Նաբի Յուսեֆ Բարաքաթն է: Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ ԱԳՆ մամլո ծառայությունից, պատվավոր հյուպատոսը պաշտոնական տվյալներով Հորդանանի քաղաքացի է: Հետաքրքրական է՝ ինչո՞ւ է հորդանանցի Բարաքաթն արժանացել այդ բարձր կոչմանն ու պաշտոնին:

Ռուսաստանը 6 մլն ռուբլի է հատկացրել Գյումրու Պուշկինի անվան դպրոցին

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՄՆԱՐՔ: Մոսկվայի հավաստի աղբյուրների համաձայն, այսօր Ռուսաստանյան Դաշնության կառավարությունը որոշում է կայացրել 6 մլն ռուբլի տրամադրել Գյումրու Ա. Ս. Պուշկինի անունը կրող N6 միջնակարգ հանրակրթական դպրոցի խնդիրները լուծելու համար: Ինչպես հաղորդեցին Գյումրու ժողովրդական կրթության քաղաքային բաժնում, այդ դպրոցն առանձնապես ուժեղ էր տուժել Սպիտակի երկրաշարժի ժամանակ: Կառուցված լինելով 20-ական թվականների կեսերին՝ այն ճարտարապետական արժեք է: Ներկայումս դպրոցի տարածքի զգալի մասը, որն ընդհանուր առմամբ կազմում է 900 քմ, փաստորեն անգործության է մատնված: Գրեթե 800 աշակերտների համար պարապմունքներն անց են կացվում ժամանակավոր շինություններում: Քաղաքային ժողկրթբաժնում հաղորդեցին, որ մի քանի ամիս առաջ Հայաստանում Ռուսաստանյան Դաշնության դեսպանատունը խոստացել էր ուսումնասիրել վերականգնողական աշխատանքների փոխադարձ ֆինանսավորման հարցը:

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Բավարարված, չբավարարված եւ «բաց» մնացած միջնորդություններ

Սկիզբը էջ 1

Բայց դա օրվա վերջում: Իսկ մինչ այդ, առավոտյան նիստում քննարկվեցին մի քանի միջնորդություններ: Դատարանը բավարարեց ամբաստանյալ Արմեն Մուսայելյանի գրավոր խնդրանքը՝ Սամվել Թեւանյանին իբրեւ պաշտպան ներգրավելու մասին: Միեւնույն ժամանակ, դրական որոշումներ կայացվեցին ամբաստանյալներ Վարդան Թաշչյանի, Գագիկ Ահարոնյանի եւ Լեւոն Միրզոյանի դիմումների առնչությամբ, որոնցում նրանք հրաժարվում էին պաշտպանի օգնությունից:

Իսկ ահա փաստաբան Ժուդեխս Շաքարյանի միջնորդությունը՝ լրագրող Ցվետանա Պասկալեւային իբրեւ Սամվել Բաբայանի պաշտպան կամ հասարակական պաշտպան ներգրավելու մասին, տեւական քննարկումների առիթ հանդիսացավ: Այս միջնորդությունը պաշտպանեցին նաեւ գործով մյուս փաստաբանները: Ժ. Շաքարյանը դատավորին ներկայացրեց Սախարովի անվան մարդու իրավունքների պաշտպանության հայկական կենտրոնի արձանագրությունը, որով միջնորդվում է Ցվետանա Պասկալեւային իբրեւ պաշտպան ներգրավելու մասին:

Այս արձանագրությանը դեմ արտահայտվեց պետական մեղադրող Վահրամ Ավագյանը, նշելով, որ արձանագրության մեջ նշված չէ, թե որ գործի համար է միջնորդագիրը: Իրավական առումով ոչ ճիշտ ձեւակերպումն էլ հիմք հանդիսացավ, որպեսզի խորհրդակցական սենյակում Ց. Պասկալեւային պաշտպան ընդունելու հարցը քննարկվելուց հետո այն մերժում ստանա:

Հետկեսօրյա դատական նիստում փաստաբան Է. Չինարյանն առաջարկեց անդրադառնալ քննվող քրեական գործը ընդդատության կարգով Սյունիքի զինդատարան տեղափոխելու հարցին, սակայն նիստը նախագահող Սուրեն Ալեքսանյանը որոշեց առայժմ այդ հարցը թողնել բաց:

Դատավորը հայտարարեց ընդմիջում մինչեւ հաջորդ օրվա առավոտյան ժամը 10-ը:

Ո՞ւմ գրպաններում են մտնում ավտոկանգառներից եկող փողերը

Սկիզբը էջ 1

Իսկ արդյունքում առաջացել են 40-ից ավելի նման ձեռնարկություններ, պարզ է՝ ավելի թույլ վերահսկմամբ: Այս մասին մեզ հաղորդեց Երեւանի քաղաքապետի գլխավոր խորհրդական Վանո Վարդանյանը, որը միաժամանակ նշեց, որ զուտ իրավաբանական տեսանկյունից «Երեւան սերվիսը» գործել է մաքուր: Ասացվում է, որ հարցերի պատասխանը ոչ թե նրա գործունեության մեջ պետք է փնտրել, այլ համապատասխան օրենսդրական, ենթաօրենսդրական դաշտում: Թերեւս այս խնդիրների լուծման նպատակով երեկ քաղաքապետարանում հրավիրված խորհրդակցության ընթացքում որոշ առաջարկություններ են ասացվել տարբեր գերատեսչությունների կողմից, որոնք մշակումներից հետո ուժի մեջ մտնելով, հիմնականում եւ բյուջեի մուտքերը կավելացնեն, եւ վճարովի ավտոկանգառների ցանցը կհասցնեն նվազագույնի, եւ էապես կբարձրացնեն ծառայությունների որակական մակարդակը: Ըստ պրն Վարդանյանի, նախատեսվում է «Երեւան սերվիսը» լուծարելուց հետո ստեղծել փոխարինող նոր կառույց, որը անմիջականորեն կենթարկվի քաղաքապետարանին, իսկ որոշ մեխանիզմներ մշակելուց հետո հնարավորություն կստեղծվի թափանցիկ դարձնել դրա եկամուտները:

Բոլորի աչքի առջեւ վճարովի կանգառներ են դարձել նաեւ առանձին կարեւորություն ունեցող օբյեկտների շրջակա տարածքները, նեղ փողոցները, որոնք չեն համապատասխանում ավտոճանապարհային կանոններին, եւ դժվարություններ են առաջացնում, մանավանդ, հիվանդանոցների, պետական տեսչության աշխատողների համար: Նոր ծրագրերով, որոնք դեռ հստակեցված չեն, նախատեսվում է քաղաքի տարբեր մասերում (հիմնականում տոնավաճառների մոտակայքում) ստեղծել միայն 10 ավտոկանգառ-կայաններ՝ նպատակ ունենալով առավելապես մաքրել փողոցներն ու քաղաքի դեմքը: Երբ նախկինում նման ծրագրերի ստեղծմանն իրենց եզրակացություններով, մոտեցումներով քիչ էին մասնակցում (որքան էլ զարմանալի է) քաղաքապետարանի տրանսպորտի վարչությունը կամ ավտոտեսչությունը, ապա նոր արված առաջարկներում ակտիվացվում է նրանց դերը: Միաժամանակ ծառայությունների որակը փոխելու նպատակով նախատեսվում է Հայաստան ներկրել նոր ժամանակակից սարքավորումներ մարդկային աշխատանքը մեքենայացնելու համար: Իհարկե, այս դեպքում դեռեւս լրջորեն հարկ կլինի մտածել նաեւ ներկրման նպատակահարմարության մասին եւ պարզել, թե նախ որքան մարդիկ պարզապես կզրկվեն օրվա իրենց հացի գումարից, ապա նաեւ, թե որքանով է մեր հասարակությունը պատրաստ նման ծառայություններից օգտվել իրենց մեքենաների միջոցով:

Ամեն դեպքում ոլորտը վերջապես հարկային դաշտ բերելու առումով, իհարկե, ստեղծվող ծրագրերը ուրախալի են, սակայն գլխավորը, այնուամենայնիվ, դրանք կազմելը չէ, այլ ճիշտ ձեւով կիրառելը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան Թ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս 562863, AT&T (3742) 151065,
e-mail: azg2@arminco.com
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՀՐԱՅՐ ԶՕՐԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգչային ծառայութիւն / 562941
Apple Macintosh
համակարգչային սարքաւորումը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ՄԱՐԶԵՐ

«Խաղող մթերելու պրոբլեմը փոքր է»

Տավուշի գինու գործարանի տնօրենը խոստումներ է տվել ժողովրդին

«Պեռնո Ռիկարի» ամենամեծ պահին խաղող մթերելուց դիվանագիտորեն հրաժարվելու փորձից հետո առավել կարեւորվում է տեղական վերամշակող գործարանների դերը. նրանց խնդիրները լրատվամիջոցների միջոցով արծարծելը, որին պիտի հաջորդի կառավարության ուշադրությունը հնչեցրած հարցերին: Իհարկե, եթե հաջորդի:

Տավուշի գինու գործարանի տնօրեն Դավիթ Փոլադյանը մտահոգ էր. հոկտեմբերի 1-ից գործարանը խաղող պիտի մթերի, բայց շատ հարցեր դեռ լուծված չեն: Իսկ չմթերել չի կարող:

– Անցյալ տարի մեր գործարանը այգեգործներից ընդունել է 2000 տ խաղող: Լավ բերք է եղել, գոհ են եղել, մենք էլ ենք գոհ եղել: Մենք խաղողն ընդունել ենք կիլոգրամը 86-87 դրամով՝ ամենաբարձր ցուցանիշը հանրապետությունում: Հիմա մեր մասնագետները շրջագայում են եւ կարծում են, որ եթե կարկտահարություն, վատ եղանակ չլինի, 2500 տոննա բերք կունենանք: Ես խոստացել եմ ժողովրդին, որ անպայման խաղողն ընդունելու եմ: Ինչո՞ւ: Որովհետեւ Տավուշի շրջանի ժողովուրդը հույսը կապել է մեր գործարանի հետ, գործարանը պիտի աշխատի, որպեսզի հայաթափում չլինի: Եթե Տավուշի գինու գործարանն աշխատում է, այստեղի հայն արտագաղթի մտածելակերպ ունենալու իրավունք չունի, կարծում է պրն Փոլադյանը:

Տավուշի գինու գործարանն իր երկու մթերող կետերով սահմանի մոտ է, գործարանից մի ճանապարհ անդին Ադրբեջանն է: Պրն Փոլադյանն ասում է, որ հերոսներ են իր աշխատողները: Բայց նրանց պարգեւատրելու համար ոչ մի բանկիր անցյալ տարի գործարանին վարկ չտրամադրեց, եւ միայն կառավարության միջնորդությամբ եւ անձամբ վարչապետ Վազգեն Սարգսյանի կամքով գործարանը վարկ ստացավ: Տնօրեն պրն Փոլադյանին խնդրում եմ պարզել. տարեկան 15 % դրույքը ձեռնտո՞ւ է գործարանին, եւ փակե՞լ է գործարանը նախորդ տարի վերցրած վարկը:

– Կարծում եմ, որ գինեգործության համար շատ բարձր տոկոսներ են, ցանկալի տոկոսներ չեն, եւ մեկ տարվա ընթացքում դժվար է վերադարձնել, որովհետեւ շուկայում տեղ գտնելը շատ դժվար է: 10-12 տարի է, ինչ մեր գինիները մոռացվել են, եւ շուկա մտնելու համար ժամանակ ու մեծ ջանքեր են պետք: Անձամբ շրջել եմ, հետաքրքրվել, եւ կարծում եմ, որ հաջողություններ ստացվում են, պետք չէ ընկճվել: Պիտի համատեղ աշխատանք տանել գինեգործության բնագավառի մեր աշխատողների, արտաքին առեւտրով զբաղվողների, դեսպանությունների հետ: Նրանց աշխատանքի կարիքը մենք շատ ունենք, ներկայացնում է գործարանի տնօրենը:

Ինչ վերաբերում է վարկը փակելուն, պրն Փոլադյանը կարծում է, որ անպայման փակելու է, որովհետեւ ուզում է Վազգեն Սարգսյանի հիշատակի առաջ «ազնիվ լինել, մարդ լինել»: Հույս չունի, որ վարկ կտան, հույսը դրել է գինու իրացման վրա. պայմանագիր է կապել եւ լիտրը 55 ցենտով գինենյութ է առաքելու արտերկիր:

ՎԱՅԱՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ՄԱՄՈՒԼ

«Հայ գործարարը» մեկ տարեկան է

Լրացավ «Հայ գործարար» թերթի 1 տարին: Անցած ժամանակաշրջանն արդեն իսկ բավարար է թերթի գործունեության եւ ուղղվածության մասին պատկերացում կազմելու համար: Այդուհանդերձ, «Հայ գործարարի» ծրագրերն առավել հանգամանորեն ներկայացնելու համար հարցազրույցի հրավիրեցինք թերթի գլխավոր խմբագիր Վաչագան Սարգսյանին:

– Ո՞րն էր շաբաթաթերթի ստեղծման նպատակը:

– «Հայ գործարարի» առաջին համարը լույս տեսավ անցյալ տարվա սեպտեմբերի 21-ին: Ի սկզբանե նպատակը տնտեսական ուղղվածության թերթ հրատարակելն էր: Անվանումն արդեն հուշում է այդ մասին: Հեռու ենք մնացել եւ մնալու ենք խմբային, նեղ կուսակցական եւ նեղ անձնական շահերից, «դեղին մամուլին» բնորոշ գծերից: Ձգտել ենք օբյեկտիվ ներկայացնել երկրի տնտեսական վիճակը: Սակայն դեռ շատ անելիքներ ունենք: Թերթն, ի վերջո, արտադրանք է եւ պետք է մրցունակ լինի:

– Դրանո՞վ էր պայմանավորված թերթի գունավոր տպագրությունից հրաժարվելը:

– Գունավոր, բարձրորակ տպագրության թերթը մեծ ծախսեր է պահանջում: Այսօր ընթերցողը, ըստ իս, սովոր չէ այդ տեսակ թերթի: Դրան ավելացնենք, որ 150 դրամ թերթին տալը ծանր վիճակում գտնվող սպառողից (ընթերցողից) մեծ զոհողություն է պահանջում: Այդ պատճառով որոշեցինք ժամանակավորապես զերծ մնալ գունավոր տպագրությունից, անցնել սովորական լրագրային թղթի, իջեցրինք թերթի գինը (75 դրամ), սկսեցինք հրատարակել շաբաթը 2 անգամ, իսկ սեպտեմբերի 21-ից հետո՝ շաբաթը 3 անգամ: Դա թույլ է տալիս ավելի ընդգրկուն թեմաներ շոշափել եւ տեղեկատվություն հաղորդել: Շաբաթական 2 անգամ լույս տեսնելն արդեն իսկ դրական փոփոխություններ է բերել, եւ թերթի սպառման ցուցանիշներն այդ մասին են վկայում:

– Ի՞նչ տեղ է տրվելու քաղաքականությանը:

– Հիմնական ուղղվածությունը շարունակվելու է լինել տնտեսական, բայց ձգտելու ենք մեր հրապարակումներում ընդգրկել հասարակական կյանքի բոլոր բնագավառները:

– Թերթը ֆինանսավորում է «Գրանտ տրաստը»: Կարո՞ղ եք ասել, որ նրա պատվերը չեք կատարում:

– «Գրանդ տրաստը» մեր ֆինանսավորողն է, բայց քաղաքական կամ որեւէ այլ պատվեր գոյություն չունի: Եթե կարելի է դա պատվեր համարել, ապա մենք աջակցում ենք «Գրանդ տրաստի» տեղական արտադրության զարգացմանը, առողջ եւ ազնիվ գործարարության մթնոլորտի ձեւավորմանն ուղղված քաղաքականությանը: Այլապես որեւէ խնդիր մեր առջեւ չի եղել, անգամ երբ մեր հրապարակումներում արտահայտված եւ հիմնադրի տեսակետները տարբերվել են:

Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«Կյանքի խոսք»՝ ո՞վ է խոսողը

«Քրիստոնեական» լրագիրը՝ անհասցե եւ «անտեր»

Համաձայն «Մամուլի մասին» ներկա գործող օրենքի, տպագիր յուրաքանչյուր օրգան կարող է լույս տեսնել արդարադատության նախարարությունում գրանցում ստանալուց հետո:

Լույս է տեսել «Կյանքի խոսք» քրիստոնեական լրագրի այս տարվա 6-րդ համարը (ընդհանուր՝ 21-րդը): Առայժմ բնավ հետամուտ չենք թերթում հրապարակված նյութերի բնույթին եւ ուղղվածությանը: Սակայն նկատենք, որ թերթը լույս է տեսել առանց համապատասխան տվյալների (նշված չեն հասցեն, տպաքանակը, տպարանը, հրատարակիչը, որ կազմակերպության պաշտոնաթերթն է եւ այլն):

Արդարադատության նախարարության մամուլի գրանցման վարչությունից հայտնեցին, որ «Կյանքի խոսք» քրիստոնեական լրագիրը տվյալ կազմակերպությունում գրանցված չէ, բնականաբար, տպագրությունը դուրս է օրինականությունից: Եվ եթե տվյալ կրոնական համայնքը գրանցված է կրոնի պետական կոմիտեում, ինչո՞ւ է շրջանցվում «Մամուլի մասին» օրենքը: Սակայն եւ չի բացառվում, որ թերթը լույս է տեսնում արտերկրում: Այս հարցերի հստակ պատասխանները կարող են տալ միայն թերթի պատասխանատուները, մեկ էլ, 2-րդ պարագայում մեր մաքսավորները:

Մ. ԲԱՂԴԱՍՅԱՆ

Գորիսը՝ 70-ամյա... ջրի ներքին ցանցի հույսին

Գորիսում, ուր Ձոր-գորի (250 լ/վրկ) ջրատարի շահագործմամբ լուծվելու էր խմելու ջրի հիմնախնդիրը, այսօր կրկին ծառացած է սակավ ջրամատակարարման իրողությունը: «Ո՞րն է դրա պատճառը», **«Ազգի»** հարցին Հայջրմուղկոյուղի ՓԲԸ-ի Խուստուփի մասնաճյուղի Գորիս տեղամասի տնօրեն Կամո Միրաքյանը պատասխանեց. «Հայտնի է, որ լուրջ հիմնախնդիրների, առանձնապես էլեկտրաէներգիայի գների հետ կապված, Ձոր-գորի ջրամատակարարումը վաղուց արդեն հիշողություն է, եւ Ծղուկ-Գորիս 71 կիլոմետրանոց ջրատարից գործարկելի է 19 կմ-ը միայն, որով քաղաք է հասցվում Մուխուրթուրյան աղբյուրների վայրկյանում մոտ 50 լ ջուրը: Նույնչափ է եւ մեր Ակների ջուրը: Սակայն խնդիրն այն է, որ Մուխուրթուրյան աղբյուրների ջրի մյուս կեսը՝ սկսած մայիս-հունիս ամիսներից, ծախսվում է տեղում՝ Սիսիանի տարածքում, պարտեզների հոգսերը հոգալու եւ օժանդակ այլ նպատակներով: Հոկտեմբերի կեսերից՝ կապված ամառային շրջանի ավարտի հետ, քաղաք մտնող ջրի քանակը զգալիորեն կավելանա»:

Սակայն, ինչպես հստակ երեւաց մեր հետագա զրույցից, Գորիսը, միեւնույն է, խմելու ջրի երիցս արծարծված, սպառնալի հետեւանքներով հիմնահարց ունենալու է՝ կապված երաշխիքային ժամկետները շատ վաղուց բազմապատկած, 150 կմ-անոց ներքին ցանցի հետ: Վերջին 10 տարում չվերանորոգված ցանցում ջրի կորուստները հասել են 35-40 տոկոսի:

«Ինչ խոսք կարող է լինել նորմալ, կանոնավոր ջրամատակարարման մասին, եթե ամսական 6,6 մլն-ի փոխարեն բնակչությունից եւ մյուս սեկտորից լավագույն դեպքում գանձվում է 250-300 հազար դրամ: 3-3,5 տարով մեր տեղամասի մարդիկ համարյա աշխատավարձ չեն ստանում. աշխատավարձի պարտքը 16,5 մլն դրամ է: Մեզ պարտք են 185 մլն դրամ, որի զգալի մասը արդեն անհուսալի պարտք է»:

Կ. Միրաքյանի վկայությամբ, հանրապետության 64 ջրմուղների մեջ, վարձերի գանձման մակարդակով է տեղամասը սուբյեկտիվ արգելքներ էլ ունի:

– Եթե մենք ունենանք ոչ թե մարզային, այլ համայնքային ենթակայություն, ապա մենք հիմք ընդունելով մասնագետների ստույգ հաշվարկները, ռեսուրսաշատ մեր տարածքում, հանրապետության 30-ի փոխարեն, 1 խմ-ի համար ջրի սակագին կսահմանենք 7 դրամը, եւ 1 շնչի հաշվով, 80-100 դրամը (300-ի փոխարեն) ավելի մատչելի կլինի, մեր աշխատանքն էլ կտրուկ կփոխվի: Մի օրինակ. մեր տեղամասի համար անլուծելի թվացող խնդիր է տարեկան 1 տ քլորի (1 մլն դրամ արժողությամբ) ձեռքբերումը, որը պատկերացրեք մաղ դարձած, կեղտաջրերն ակամա ընդունող մեր ներքին ցանցի առկայության պայմաններում, ինչ կարեւորություն ունի:

Եթե կառավարությունը ընթացք տա մեր առաջարկին, կարծում ենք, իրավիճակը կարելի է շտկել: Թե չէ 3,5-4 մլն դոլար նախագծային արժեք ունեցող 9 գոտիանոց ներքին ցանցի նորացումը իշխանավորների լսելիքից բազում անգամ անդրադարձած, դեռեւս հեռավոր երազանք է: Իսկ ջուր ունենալը, անկախ նրանից վճարում են, թե ոչ, օրախնդիր է: Սպասելու համար էլ՝ միջոցներ են պետք:

ԼԵՆԱ ՏՈՒՄԱՆՅԱՆ
Գորիս

Քիչ մարդիկ են դիմում բժշկի

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐՔ: Հայաստանում պաշտոնապես գրանցված հիվանդների թիվը մոտավորապես 2 անգամ քիչ է, քան իրականում է: Այդպիսի կարծիք հայտնեց Առողջապահության ազգային տեղեկատվական-վերլուծական կենտրոնի տնօրեն Արա Թադեւոսյանը: Այսօր մարդիկ բժիշկներին դիմում են միայն ծայրահեղ դեպքերում:

Այնուամենայնիվ, 1999 թվականի վերջին առաջին անգամ գրանցված հիվանդների՝ մեծահասակների եւ դեռահասների, ընդհանուր թիվը կազմել է 357974, 1998 թվականին նրանց թիվը կազմել էր 331751: Աճել է վարակիչ հիվանդների թիվը՝ 27335 մարդ 1999 թվականի վերջին եւ 24486 մարդ 1998-ի վերջին: Ուռուցքաբանական հիմնարկություններում աճել է չարորակ ուռուցքի ախտորոշմամբ եւ դիսպանսերային հսկողության ենթարկվող հիվանդների թիվը: 1999 թվականին նրանց թիվը կազմել է 22589՝ 1998 թվականի 21605-ի դիմաց: Զգալիորեն աճել է դիսպանսերային հսկողության ենթարկվող պալարախտով հիվանդների թիվը: Այդ հիվանդությամբ վարակվելու արձանագրված դեպքերը 1999 թվականին 800-ով ավելի շատ են, քան 1998 թվականին: 1998 թվականի համեմատությամբ 1999 թվականին 32,7 տոկոսով աճել է շաքարախտով հիվանդների թիվը: Հիվանդությունների աճը նկատելի է նաեւ մինչեւ 14 տարեկան երեխաների շրջանում: 1999 թվականին առաջին անգամ գրանցվել են շուրջ 300000 հիվանդ երեխաներ, այն դեպքում, երբ 1998 թվականին նրանց թիվը հավասար էր 270000-ի: 8,1 տոկոսով աճել է շնչառական օրգանների հիվանդություններով տառապող երեխաների թիվը: Զգալիորեն աճել է տարբեր վարակիչ հիվանդություններ ունեցող երեխաների թիվը: Մինչեւ 14 տարեկան երեխաների մոտ նկատվում է նաեւ հոգեբանական խանգարումների աճ: 1999 թվականին այդ ախտորոշմամբ երեխաների թիվն աճել էր 8 տոկոսով՝ 1998 թվականի համեմատությամբ:

Փախստական եւ տեղաբնակ երիտասարդների միջեւ անջրպետի վերացում՝ խաղերի միջոցով

Տարեսկզբից «Արեգ-73» գիտամշակութային երիտասարդական ասոցիացիան ՄԱԿ-ի փախստականների գծով գերագույն հանձնակատարի հայաստանյան գրասենյակի օժանդակությամբ իրականացնում է մի ծրագիր, որի առաջին «Երիտասարդությունը եւ ակտիվ քաղաքացիական մասնակցությունը» փուլում դասընթացներ են անցկացվել Տավուշի, Կոտայքի, Վայոց ձորի եւ Սյունիքի մարզերի մի շարք կրթօջախներում: Ընթերցվել են «Քաղաքացիություն եւ փախստականների մասին օրենք», «Մարդու եւ երեխայի իրավունքներ», «ՄԱԿ-ի մանդատ եւ կառուցվածք» եւ այլ թեմաներով դասընթացներ: Նույն կրթօջախներում ներկայումս անցկացվում են «բլից» ինտելեկտուալ խաղ-մրցույթներ: Նպատակը փախստական երիտասարդների եւ տեղաբնակների միջեւ եղած անջրպետը կոտրելն է: Այդ նպատակով խաղի կարեւոր նախապայմանն է, որ ամեն մրցող թիմում ընդգրկվի գոնե մեկ փախստական երիտասարդ (յուրաքանչյուր թիմը բաղկացած է 4 հոգուց): Սեպտեմբերի 11-18-ը «բլից» խաղ-մրցույթ է անցկացվել Տավուշի մարզի Իջեւան եւ Բերդ, ինչպես նաեւ Կոտայքի մարզի Աբովյան, Հրազդան եւ Բյուրեղավան քաղաքներում: Մրցույթները շարունակվելու են նաեւ Սյունիքի մարզի Սիսիան եւ Գորիս քաղաքներում ու Երեւանում: Մրցույթի կիսաեզրափակիչ եւ եզրափակիչ փուլերը տեղի կունենան հոկտեմբերի սկզբին Երեւանում: Ծրագրի երկրորդ փուլի շրջանակներում, որը կոչվում է «Երիտասարդական նախաձեռնությունների խրախուսում», նախատեսված է «Խաղաղության մարաթոն», որը պետք է ունենա ավելի շատ ոչ թե սպորտային, այլ գաղափարաքարոզչական (քարոզչահոգեբանական) նշանակություն: Մարաթոնը անցկացվելու է Աբովյան-Նոր Հաճըն երթուղով: Վազքարշավի ժամանակ երիտասարդները հանդես կգան «Երիտասարդությունն ընդդեմ պատերազմների», «Աշխարհն առանց փախստականների», «Մենք պետք է ապրենք եւ ապրենք միասին» եւ այլ կոչերով: Լինելու է նաեւ շարադրության մրցույթ 15-18 տարեկան երիտասարդ փախստականների միջեւ «Իմ ապագան Հայաստանում» վերնագրով:

Մրցույթի հաղթողները կպարգեւատրվեն, երբ արդյունքները կամփոփվեն տարեվերջին կայանալիք ՄԱԿ-ի փախստականների գծով գերագույն հանձնակատարի հայաստանյան գրասենյակի 50-ամյակին նվիրված երիտասարդական ֆորումի ժամանակ:

ՋԵՄՄԱ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՅԱՆ

Ազատել երկիրը բարոյական ու տնտեսական ճգնաժամի բերող երեւույթներից

«Ազատ Արցախ», «Իրավունք» եւ «Ազգ» թերթերի միջեւ տեղի ունեցած մի դիպված, որը հավանաբար լուրջ չեն ընդունել ընթերցողները, առիթ հանդիսացավ գրելու այս նյութը: «Ազատ Արցախը» վերջերս տեղեկացրեց, որ Բաքվի հեռուստատեսության քաղաքական մեկնաբան Զեյնալովն իր ելույթում ասել է, թե Բաքվում որոշել են ամբողջությամբ ադրբեջաներենով արտատպել «Իրավունք» թերթը, որն իբր «պրոադրբեջանական է»: Հեռուստահաղորդման ականատեսները պնդում են, որ նրա այդ հայտարարության մեջ իրականում հեգնանք կար, որով նա ծաղրում էր նման գործ ձեռնարկողներին, քանի որ «այդ թերթի շատ նյութեր նաեւ պրոհայկական են»: Այս դեպքում ի՞նչ պետք է անեն Բաքվի հրատարակիչները», հարցնում է Զեյնալովը:

Արցախյան թերթին արձագանքել է «Ազգը», որն էլ դիպել է «Իրավունքի» ինքնասիրությանը: Նա չի հապաղել «Ազատ Արցախին» ու «Ազգին» մեղադրել կառավարամետության, ինչպես եւ թուրքամետության մեջ, ու իբր Թուրքիայում պատրաստվում են արտատպել «Ազատ Արցախն» ու «Ազգը»: Լավ էր, որ «Ազգը» ուժ գտավ իր մեջ այս ամենը բանավեճի չվերածելու:

Անշուշտ, այս դիպվածը ինձ քիչ է հետաքրքրում: Սակայն դրա խորքում իրականում թաքնված են երեւույթներ, որոնք էլ անհանգստացնում են շատերին:

Ինձ անհանգստացնում է որոշ թերթերի, այդ թվում «Իրավունքի», ինչպես եւ հեռուստաալիքների ուղղակի հակաղարաբաղյան ուղղվածությունը: Ես ամենեւին էլ նկատի չունեմ ադրբեջանական մամուլում այս կամ այն խնդրում հաճախակի երեւացող հղումները «Իրավունքի» նյութերին կամ մեջբերումները: Խմբագրությունում ասում են, թե իրենց քննադատության թիրախում ԼՂՀ նախագահը, վարչապետն ու իրավական մարմիններն են եւ ոչ թե երկիրը կամ պետությունը: Սակայն գիտենք, որ «քննադատությունը» հաճախ անցնում է պատշաճության սահմանը՝ խոցելով երկրի պետականության հիմքերը: Օրինակ՝ «Իրավունքը» Արկադի Ղուկասյանի ծաղրանկարով քննադատում է ԼՂՀ պետության կայացման մասին «դե ֆակտո կայացած է» արտահայտությունը: Այստեղ Արկադի Ղուկասյանի անձը երկրորդ պլան է մղվում: Իրականում «Իրավունքի» ղեկավարությանը դուր չի գալիս Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը, նրա՝ որպես պետություն կայացումը: Ես նման համոզման հանգեցի մի առիթով այցելելով թերթի խմբագրություն: Այստեղ առաջարկեցին ստորագրել իրենց մի հայտարարության տակ, որով պահանջում են ԼՂՀ պաշտպանության նախկին նախարար Սամվել Բաբայանի դատավարությունը ԼՂՀ-ից տեղափոխել Հայաստանի Հանրապետություն: Բայց ԼՂՀ-ն այլ պետություն է եւ ո՞ր օրենքով է հնարավոր իրականացնել դա:

- Դա ձեւական պետություն է, ոչ ոք չի ճանաչել, այնտեղ հայաստանյան կարգեր են, պատասխանեցին թերթում:

Ես հետեւում եմ ադրբեջանական ու թուրքական քարոզչությանը, որտեղ եւս թմբկահարում են այս տեսակետը:

Իրականում ԼՂՀ-ն կայացած պետություն է, եւ այն կարեւոր դեր ունի նաեւ Ղարաբաղի հարցում դիվանագիտական ճկունություն հանդես բերելու գործում: Անշուշտ, այս հարցում մեր դիրքերը խիստ թուլացան, երբ ՀՀ նախկին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը ՀՀ-ն կոնֆլիկտող կողմ հայտարարեց, որի հետեւանքով ՀՀ-ն միջազգային հասարակական կարծիքի, ինչպես եւ միջազգային ատյանների կողմից ընկալվեց որպես ագրեսոր, այսինքն հարեւան երկրի տարածքները անեքսիայի ենթարկող երկիր: Սա դիվանագիտական ու քաղաքական կոպիտ սխա՞լ էր, թե՞ դիտավորություն, թողնում եմ պատմաբաններին: Դեռեւս չի հաջողվել լիովին ազատվել նախորդի թողած «ժառանգությունից»:

Ես չստորագրեցի «Իրավունքի» (ՍԻՄ) հայտարարության տակ, քանի որ կարծում եմ, որ չպետք է խանգարել արդարադատությանը, չնայած հակված չեմ հավատալու նրա լիարժեքությանն ու անկողմնակալությանը: Իրավական համակարգը թե ՀՀ-ում եւ թե ԼՂՀ-ում բարենորոգումների խիստ կարիք ունի:

Մեզ համար այսօր գերխնդիր են ԼՂՀ պետականության կայացման, ամրապնդման ու միջազգային ճանաչման հարցերը: Միմիայն ԼՂՀ-ի կայացմամբ ենք կարող ամրապնդել վերջին մի քանի դարերի ընթացքում հայ ժողովրդի միասնականությամբ տարած միակ փայլուն հաղթանակն ու նրա կորցրած տարածքների մի հատվածի ազատագրումը: Այս դեպքում է, որ պետական այրերի ճակատագրերը երկրորդ պլան են մղվում: Նրանք պետք է գան, որպես հսկա պետության մեխանիզմի մեջ մի ատամնանիվ, կարեւոր մաս, կատարեն իրենց դերն ու անցնեն, իսկ արդյունքում պետությունը պետք է ավելի ամրապնդվի ու գոյատեւի: Իհարկե, եթե սխալ անձը, ինչ դիրք էլ գրաված լինի, խանգարում է պետության կայացմանը, նա պետք է պատժվի: Ոչ ոք չպետք է խուսափի պատժից:

«Իրավունքի» տողերից երեւում է, որ շատ են դժգոհ ՀՀ-ում եւ ԼՂՀ-ում ընտրված նախագահներից ու խորհրդարաններից: Բայց չէ՞ որ նախագահների ու խորհրդարանների անդամների ընտրությունն, առանց բացառության, մեր այսօրվա ընդհանուր մակարդակի, մտածողության, ինտելեկտի, մենթալիտետի ու տնտեսական իրավիճակի արդյունքն են: Իսկ ԶԼՄ-ների, այդ թվում եւ «Իրավունքի», դերն ավելի շուտ պետք է ուղղված լինի այս մակարդակի փոփոխմանը եւ ոչ թե պետության հիմքերի խարխլմանը: Ի վերջո, խորհրդարանում իրենց խմբի ընտրությունը եւս անարդար ընտրությունների արդյունք է, որի մեջ այսօր մեղադրող կողմ են հանդես գալիս ԼՂՀ իշխանությունների ներկայացուցիչները, երբ նկատի են ունենում ՀՀ խորհրդարանային ընտրությունների ընթացքում Սամվել Բաբայանի միջամտությունը եւ զգալի միջոցների ներդրումը: Ինչ վերաբերում է «Իրավունքի» Սամվել Բաբայանի դատավարությունը ՀՀ տեղափոխելու պահանջներին, ապա «Իրավունքի» այս փութաջանության մեջ ավելի շուտ սեփական շահերի պաշտպանության միտում է զգացվում: «Իրավունքում» հաճախ են իրենց այցելուներից կարծիք հարցնում Սամվել Բաբայանի մասին: Գաղտնիք չէ, որ Սամվել Բաբայանը ԼՂՀ-ում ստեղծել էր իր ռեժիմը: Ինքս վախենում էի ԼՂՀ-ում ձեռք տալ որեւէ բանի, վախենալով, որ կփլուզվի: Մեկ անձի կամ կլանի ռեժիմը միշտ նման վտանգ է կրում իր մեջ: Փառք Աստծո, որ այս երկիրը չի փլուզվել ու ամրացման միտում ունի:

Ինձ թվում է, որ Սամվել Բաբայանի շուրջ ստեղծված այսօրվա կացության պատճառը նույն համընդհանուր ցավն է, սեփական շահի գերակայությունը պետականի, համընդհանուրի նկատմամբ, գայթակղությունը դեպի սեփական հարստությունը, որն ուղեկցվում է պետական շահի ոտնահարմամբ: Ցավոք, սա էլ է փայլուն հաղթանակի (նաեւ Սամվել Բաբայանի ջանքերի շնորհիվ) գնի մեջ մտնում: Սամվել Բաբայանը ամենեւին էլ միակը չէ, որ գայթակղություն է ունեցել: Խնդիրը պետք է ավելի լայն դնել ու ձգտել ազատվել երկիրը բարոյական ու տնտեսական ճգնաժամի բերող երեւույթներից:

ԲԱԿՈՒՐ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ՆԵՐԴՆՈՂՆԵՐ

«Թող հայ երիտասարդի ճակատին քրտինք պսպղա, դեմքին՝ ժպիտ»

Այսպես ասաց ամերիկահայ գործարար Սամվել Սիմոնյանը ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին

Հարցազրույց «EPYGI Labs AM» ընկերության հայաստանյան մասնաճյուղի տնօրեն Հարություն Աքիյանի հետ

- Պարոն Աքիյան, վերջերս հանրապետության նախագահի Նյու Յորք կատարած այցի շրջանակներում հաղորդվեց Հայաստանի Հանրապետությունում 20 մլն ԱՄՆ դոլար ներդնելու ամերիկահայ գործարար Սամվել Սիմոնյանի որոշման մասին: Ո՞վ է Սամվել Սիմոնյանը:

- Սամվել Սիմոնյանն իր ընկերների հետ ԱՄՆ Տեխաս նահանգի Դալաս քաղաքում տասներկու տարի առաջ հիմնադրեց մի ընկերություն, որը մասնագիտացավ հեռահաղորդակցության բարձր տեխնոլոգիաների բնագավառում: Այժմ այդ ընկերության հիմնական պատվիրատուներն են համաշխարհային հռչակ վայելող AT&T, MCIWorldcom, Cell one, The Bells, British Telecom, Swiss com ընկերությունները: Ներկայումս միջազգային շուկայում այդ ընկերությունը գնահատվում է մոտ 2,6 մլրդ ԱՄՆ դոլար, որի բաժնետոմսերի 27 տոկոսը Սամվել Սիմոնյանինն է:

- Իսկ ի՞նչն էր պատճառը, որ նման հաջողություններից հետո պրն. Սիմոնյանը որոշեց ներդրում կատարել Հայաստանում:

- Բիզնեսում հաջողակ եւ դրա նրբություններին քաջատեղյակ գործարարի համար ձեռք բերածը նոր նպատակին հասնելու միջոց է միայն, հատկապես, երբ կարող է շահել նաեւ իր ժողովուրդն ու հայրենիքը: Այդպիսով նա որոշեց իր փորձը, հեղինակությունը, գիտելիքներն ու ֆինանսական հնարավորություններն ուղղել դեպի Հայաստան: Որպեսզի կարողանա լիովին նվիրվել նոր ձեռնարկմանը, Սամվել Սիմոնյանն ԱՄՆ-ում հիմնադրեց մի ընկերություն, որի հայաստանյան մասնաճյուղի միջոցով Հայաստանում կկատարվեն բազմամիլիարդ ներդրումներ:

- Քանի՞ նոր աշխատատեղ կստեղծվի Հայաստանում ձեր ներդրումների շնորհիվ:

- Մենք նախատեսում ենք մինչեւ 2000 թ. ավարտն ունենալ 120 աշխատակից, իսկ հետագա տարիների ընթացքում տարեկան 50 տոկոս աշխատակազմի աճ ապահովել: Ընդ որում, միայն օգոստոս ամսին մենք կենսաթոշակային ֆոնդին փոխանցել ենք ավելի քան 2 մլն. դրամ: Ակնհայտ է, թե դա քանի թոշակառուի մեկ ամսվա թոշակ է: Առաջիկա տարիներին աշխատակազմի համալրման արդյունքում այդ գումարներն անընդհատ կմեծանան:

- Այսօր աշխատողների պահանջ ունե՞ք:

- Այո, հատկապես ծրագրավորման բնագավառում:

- Դժվար չէ՞ ձեզ համար աշխատել հայաստանյան օրենքներով:

- Դժվար է, մանավանդ որ ամեն պահ օրենքի խախտում ենք նկատում Հայաստանում, ցավոք, օրենքը չհարգելը «օրենքի ուժ է ստացել»: Կարծում եմ, որ դա խորհրդային 70 տարիների հետեւանքն է:

- Որտե՞ղ եք նախատեսում ծավալել ձեր գործունեությունը:

- Ծրագրի արդյունավետ իրագործման համար լավագույն վայր ենք համարում Հրազդան գետի աջ ափին գտնվող Թումանյանի անվան այգու տարածքը: Դա ոչ միայն գեղատեսիլ վայր է, այլ գտնվում է մի շարք գիտատեխնիկական ինստիտուտների հարեւանությամբ, տրանսպորտային ինժեներական ցանցերին մոտիկ է ու մատչելի դիրք ունի:

- Հայաստանյան մասնաճյուղում ովքե՞ր են աշխատում, ի՞նչ կարծիքի եք նրանց մասին:

- Մասնաճյուղում միայն հայ երիտասարդներ են աշխատում: Ընկերությունը շատ գոհ է նրանց աշխատասիրությունից, գործի նկատմամբ վերաբերմունքից: Հայաստանի կադրերն իրենց աշխատանքով ապացուցեցին, որ արդիական գործիքներին տիրապետելով կարող են մրցակցել միջազգային համբավ ունեցող ցանկացած ընկերության մասնագետների հետ: Մենք ձգտելու ենք, որ Հայաստանում կատարված աշխատանքները չզիջեն ճապոնականին կամ ամերիկյանին:

- Ձեր ապագա ծրագրերի մասին ի՞նչ կասեք, պարոն Աքիյան:

- Մասնաճյուղը զբաղվելու է նորագույն տեխնոլոգիաների համաշխարհային շուկայում այսօր մեծ պահանջարկ ունեցող ծրագրային ապահովման, մանրաթելային օպտիկայի, ռադիոկապի, լազերային տեխնիկայի, կիսահաղորդիչների մեծ ինտեգրալ սխեմաների նախագծման, ինտերնետային կապի ոլորտներում գիտահետազոտական մշակումներով:

- Ինչպե՞ս եք գնահատում 20 մլն. դոլարի ներդրումը: Ձեր կարծիքով ի՞նչ կտա Հայաստանին:

- Իրական ներդրումը ոչ թե այն 20 մլն. ԱՄՆ դոլարն է, որը մեծ հնչեղություն է ստացել, այլ նորագույն տեխնոլոգիան, որը կմտնի Հայաստան, կօգտագործվի հայ մասնագետների կողմից, կդառնա այն հումքը, որը բնական ռեսուրսներից աղքատ Հայաստանի համար 21-րդ դարում կապահովի «տեղ արեւի տակ»: Ըստ կարեւորության երկրորդ ներդրումը համարում եմ մանուկների եւ պատանիների կրթության կազմակերպումը աշխարհում հայտնի ամենաարդիական մեթոդներով: Այդ նպատակին է ծառայելու այգում նախատեսվող 1000 տեղանոց ինտերնետային սրահը: Այստեղ հայ մանկանն ու դեռահասին, ուսանողին ու գիտնականին, հայ մարդուն բարձր տեխնոլոգիաների հետ անարգել ու մատչելի շփվելու, դրանք ուսումնասիրելու եւ սեփական որակավորումը բարձրացնելու հնարավորություն կընձեռվի: Գիտակցաբար ասում եմ «ընդհանրական» հայ մարդուն, այլ ոչ միայն Հայաստանի քաղաքացիներին, քանի որ վստահ եմ, պետք է ապահովենք այնպիսի բարձր մակարդակ, որ մեր հիմնադրած այգին լինի գրավիչ նաեւ սփյուռքահայերի համար: Նախատեսում ենք լավագույն առաջադիմություն ցուցաբերած ուսանողների համար տարեկան մոտ 150 000 ԱՄՆ դոլարի չափով կրթաթոշակային ֆոնդ ստեղծել:

Երրորդ տեղում 20 մլն դոլարն է: Պետք է ասեմ, որ բազմաթիվ պոտենցիալ ներդնողներ սփյուռքում հետեւում են մեր ծրագրի ընթացքին, մեր գործունեության հաջող ընթացքը կարող է Հայաստանում ներդրումների արդյունավետությունն ապացուցող համոզիչ փաստ դառնալ արտերկրյա հայ եւ ոչ միայն հայ գործարարների համար: Կարելի է ասել, որ այս ծրագիրը Հայաստանի համար փորձաքննություն է:

- Հայաստանի ժողովրդի՞, թե՞ իշխանությունների...

- Առաջին հերթին իշխանությունների, ընդ որում ամենաբարձր պաշտոնյայից մինչեւ ամենացածրը, քանզի մեր անցած աշխատանքային փորձը ցույց է տալիս, որ խնդիրները ծագում են հիմնականում այդ ոլորտում: Պետական պաշտոնյաները պետք է հասկանան, որ նրանց գործելակերպից է կախված Հայաստանի ապագան: Բավական է փնովենք ուրիշներին, մեր ձախողումները բացատրենք այլոց տրամադրվածությամբ: Այսօր պետական պաշտոնյաներն են որոշում, թե հայոց կառավարությունը արժանի կլինի՞ իր ժողովրդին:

ԹԱՄԱՐ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

ԱԶԳ

միջազգային

Անհրաժե՞շտ է արդյոք, որ Կասպից էներգակիրները հոսեն դեպի Արեւմուտք: Մի շարք քննադատներ պնդում են, թե Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարի կառուցումը զուտ քաղաքական նպատակներ է հետապնդում, Ռուսաստանում եւ Ադրբեջանում էներգակիրների դեպի Արեւմուտք արտահանումը դարձնում են անխուսափելի: Որոշ փորձագետներ պնդում են, որ Ադրբեջանում եւ Կասպից ադրբեջանական հատվածում այնքան նավթ կա, որ Բա- եւ շրջակա միջավայրի պահպանության առումով Կասպիականի էներգակիրների միջազգային շուկաներ առաքելու ամենանախընտրելի ճանապարհն է:

ԱՄՆ կառավարությունը շարունակում է աջակցել տարածաշրջա-

ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Ջոն Վուլֆ. «Բաքու-Ջեյհանը պիտի կառուցվի»

ԱՄՆ արտաքին քաղաքականության հոլովույթում Ադրբեջանին կարեւոր դեր է վերապահվում

Ամերիկյան «Ուոլ սթրիթ ջորնըլ» հեղինակավոր պարբերականը սեպտեմբերի 8-ի համարում կրկին անդրադարձել է Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարին. հոդվածագիր Վլադիմիր Սոկորը «Նրանք դարձյալ երգում են Վոլգայի մասին» վերլուծականում փորձում է համոզել, թե խողովակաշարի կառուցումը միայն քաղաքական նպատակներ չի հետապնդում: Իսկ հատուկ հանձնարարությունների դեսպան. նորանկախ երկրների գծով ԱՄՆ պետքարտուղարի խորհրդական Սթիվեն Սեստանովիչը, ելույթ ունենալով ամերիկա-ադրբեջանական առեւտրային պալատի ամենամյա համաժողովում. նշել է. «ԱՄՆ արտաքին քաղաքականության հոլովույթում Ադրբեջանին կարեւոր դեր է վերապահվում: Վաշինգտոն-Բաքու հետաքրքրությունները երկկողմ եւ երկարաժամկետ բնույթ ունեն. ժամանակները փոխվում են. սակայն ես համոզված եմ ԱՄՆ-ը եւ Ադրբեջանը ռազմավարական դաշնակիցներ են»: Ամերիկա-ադրբեջանական առեւտրային պալատի ամենամյա համաժողովում (Վաշինգտոն) ելույթ է ունեցել Կասպից էներգակիրների հարցերով ԱՄՆ նախագահի եւ պետքարտուղարի հատուկ խորհրդական Ջոն Վուլֆը: Առանց մեկնաբանությունների «Ազգի» ընթերցողներին քաղվածաբար ներկայացնում ենք խորհրդականի ելույթի առավել կարեւոր հատվածները՝ ցույց տալու. թե ինչ դեր է խաղում Ադրբեջանը մասնավորապես եւ Կասպից ավազանը ընդհանրապես Վաշինգտոնի արտաքին քաղաքականության հոլովույթում:

հետեւաբար՝ խողովակաշարի կառուցման համար գումարներ պետք է ներդնեն ոչ թե մասնավոր ընկերությունները, այլ ԱՄՆ կառավարությունը: Հարցի պատասխանը կարելի է գտնել «Ուոլ սթրիթ ջորնըլի» «Նրանք դարձյալ երգում են Վոլգայի մասին» վերլուծականում: Հոդվածագիրը իրավացիորեն փաստում է, որ Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհանի կառուցումը միայն քաղաքական խնդիրներ չի հետապնդում:

ԱՄՆ կառավարությունը Արեւելք-Արեւմուտք տրանսպորտային միջանցքի ստեղծման ջատագովն է, աչք չի փակում տարածաշրջանի երկրների տնտեսական ցուցանիշների վրա: Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան խողովակաշարի կառուցման համար Թուրքիան տվել է ֆինանսական երաշխիքներ (թուրքական հատվածի համար), Վրաստանը պատրաստվում է երաշխավորել խողովակաշարի վրացական հատվածի ապահովությունը, իսկ ԱՄՆ-ը կխաղա իր դերը՝ ֆինանսավորելով շինարարության մնացյալ ծախսերը: Նորանոր նավթահորերի հայտնաբերումը Ղազախստանում,

քու-Թբիլիսի-Ջեյհանի կառուցումը թեկուզ ադրբեջանական նավթի տեղափոխման համար անհրաժեշտություն է: Չեմ առարկում, բայց քանի որ խողովակաշարի շահագործման ժամկետը 60 տարի է, ցանկալի կլինի, որ Ղազախստանում նավթի պաշարները լինեն շատ: Մինչեւ սեպտեմբերի վերջերը Աստանա կմեկնի ադրբեջանական մի պատվիրակություն՝ ի թիվս այլ հարցերի քննարկելու ղազախական նավթը Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան խողովակաշարով առաքելու հնարավորությունները:

Ցանկանում եմ կենտրոնանալ Բոսֆորի հիմնախնդրին: Ինչպես Թուրքիան, ԱՄՆ-ը եւս կարծում է, որ խողովակաշարի կառուցումը զգալիորեն կթեթեւացնի Բոսֆորի նեղուցով նավարկությունը: Չենք կասկածում, Թուրքիան չի հրաժարվի Մոնտրեի համաձայնագրով ստանձնած պարտավորություններից, միեւնույն ժամանակ ոչ ոք չի կարող հաշվի չառնել այն վտանգը, որն առաջանում է Բոսֆորով նավթ տեղափոխելու ընթացքում: Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան խողովակաշարը քաղաքական, տնտեսական

նի նորանկախ երկրներին: Տասը տարի առաջ անկախություն հռչակելուց հետո Ադրբեջանը լուրջ հաջողությունների է հասել: Երկրի դեռ չհայտնաբերված հարստությունները հսկայական են: Նրանք, ովքեր խորհում եւ գրում են Ադրբեջանի մասին, հիմնականում սեւեռվում են Կասպից առափնյա նավթահորերի հարստության վրա: Բայց ես համոզված եմ՝ Ադրբեջանում նավթ կա ամենուր, յուրաքանչյուրի ոտքերի տակ:

Հանուն տարածաշրջանային անվտանգության մենք պետք է համագործակցենք Ադրբեջանի հարեւան պետությունների հետ, հանուն Արեւելք-Արեւմուտք տրանսպորտային միջանցքի ստեղծման մենք պետք է քաջալերենք ադրբեջանցի ժողովրդի տնտեսական եւ քաղաքական իրավունքների ընդլայնումը: Ադրբեջանի հաջողությունները մեծապես կախված են Սենատի կողմից ընդունված 907 բանաձեւից: Այս պատճառով, ԱՄՆ կառավարությունը շատ մոտ ժամանակներում հանդես կգա 907 բանաձեւը վերանայելու պահանջով:

Պատրաստեց՝ Թ. Հ.

ՎՐԱՑԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Բոլնիսում վրացիները ադրբեջանցիների սրուկներն են

Վրաստանի ադրբեջանաբնակ Ներքին Քարթլին (Գարդաբանի, Մառնեուլի, Բոլնիսի եւ Դմանիսի շրջանները) աչքի են ընկնում իրենց բարեբեր հողերով. համապատասխանաբար աշխատանքն էլ չի պակասում: Գործ փնտրելու համար տարածաշրջան են գալիս այլեւայլ անկյուններից (հիմնականում կանայք):

«Ալիա» («Վերադարձ») թերթը հարցազրույց կազմակերպեց մի անանուն մանկավարժուհու հետ, որը նմանապես եկել է աշխատանքի (եկել է Արեւմտյան Վրաստանից եւ հարմարվել Բոլնիսից ոչ հեռու գտնվող Թամարիս գյուղում): Նա նշեց հետեւյալը. «Ես այստեղ հայտնվեցի, այսպես ասած, «ջրհորների շուկայից» (նկատի ունեմ իրականում սովորական մարդկանց, որոնք Քութայիսից, Սաչխերեթից, Խոնիից, Տղիբուլից, Սենակից են ստիպված եկել) աշխատանք որոնելու նպատակով: Չմոռանանք, որ այսօր շատ դժվար է աշխատանք գտնելը:

Բոլոր եկածներս ապրում ենք բաց երկնքի տակ, մեծ դժվարություններով: Չնայած առավելություններ ունեն նրանք, ովքեր նախկին տարիներին են եկել, բայց քանի որ գործատուները ադրբեջանցիներ են, այնուամենայնիվ բանվոր են ընտրում այն կանանց, ում հավանում են...

Սեւ հացի կտորի համար եկածների մեծամասնությունը նույնիսկ շաբաթներով հաց չի տեսնում եւ համաձայնում է թուրքերի ցանկացած առաջարկներին:

Ինչ խոսք, ոչ բոլոր կանայք են իրենց վաճառում, բայց ինչ այստե՞ղ է կատարվում... Շահ Աբասը ինչ չկարողացավ ուժով անել, այստեղ կամավոր է կատարվում: Ադրբեջանցիները մեր կանանց պահում են որպես սիրուհիների. շատերը նույնիսկ որդիներ ունեցան:

Եղել են դեպքեր, երբ ամուսինները գլխի են ընկել եւ հաշվեհարդար տեսել ադրբեջանցիների հետ:

Ոստիկանությունը ի վիճակի չէ բոլորին հետեւել. բայց եթե կինը անպաշտպան է ...

Ահա թե ինչ իրավիճակի հասցրեց մեզ մեր նախագահը. թողել ենք հարազատ տները, եկել նստել ենք «բետոնի» վրա եւ անընդհատ սպասում ենք, որ ինչ-որ մեկը վարձու աշխատանք տա»:

«Ալիա», թ. 99, 26.0[illegible].2000 թ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ռուսաստանում նույնպես «բենզինի դժվարություններ»

ՏՈՒԼԱ, 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Բենզալցակայանների մեծ մասը Տուլայում չեն աշխատում վառելիք չլինելու հետեւանքով: Ավտոլցման կայանների տերերը դադարեցրել են վառելիքի վաճառքը գների բարձրացման շեմին: Գործում են միայն մի քանի կայաններ, բայց եւ այնտեղ մտցված է 20 լիտրի սահմանափակում: Տեղի ձեռներեցները, որոնք մինի կայանքների օգտագործմամբ վառելիքի արտադրության լիցենզիա ունեն, մեկ լիտրը 4 ռուբլի 50 կոպեկով վաճառում են ցածրորակ բենզին ուղղակի բենզատարներից:

Գուսինսկին չի պատրաստվում բաժանվել «Մոստի» բաժնետոմսերից

ՄՈՍԿՎԱ, 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Սեպտեմբերի 18-ին «Մեդիա-Մոստ» հոլդինգի ղեկավար Վլադիմիր Գուսինսկին հանդես է եկել հայտարարությամբ, որ հոլդինգի մեջ մտնող բոլոր լրատվամիջոցների, ներառյալ ՆՏՎ հեռուստաընկերության, պարտքերի դիմաց «Մոստի» բաժնետոմսերի փաթեթը «Գազպրոմ» կոնցեռնին հանձնելու վերաբերյալ հուլիսի 20-ի համաձայնությունը իրավաբանական ուժ չունի: Գուսինսկին հայտնել է, որ փաստաթուղթը ստորագրել է ճնշման տակ՝ իր դեմ քրեական հետապնդումը դադարեցնելու փոխարեն: «Մեդիա-Մոստի» մամլո ծառայության հաղորդմամբ, հոլդինգը պատրաստ է շարունակել բանակցությունները «Գազպրոմի» հետ «տնտեսական հիման վրա» պարտքերի մարման վերաբերյալ:

Հոկտեմբերի 2-ին սկսվում է Անդրեյ Բաբիցկու գործի դատաքննությունը

ՄՈՍԿՎԱ, 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հոկտեմբերի 2-ին սկսվում է «Ազատություն» ռադիոկայանի թղթակից Անդրեյ Բաբիցկու գործի դատաքննությունը: Այս մասին այսօր «Ազատություն» ռադիոկայանին տված հարցազրույցում հայտնել է Մախաչկալայի Սովետական շրջանի դատարանի դատավոր Իգոր Գոնչարովը: Բաբիցկուն ներկայացված է կեղծ փաստաթղթերի օգտագործման մեղադրանք:

Պայթյուն Իսլամաբադի կենտրոնում

ԻՍԼԱՄԱԲԱԴ, 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Սեպտեմբերի 19-ին Պակիստանի մայրաքաղաք Իսլամաբադի բազմամարդ շուկայում առավոտյան առեւտրի թեժ պահին տեղի է ունեցել հզոր պայթյուն: Ոստիկանության հաղորդումների համաձայն, 12 մարդ զոհվել է եւ ավելի քան վաթսունը վիրավորվել: Ռումբը թաքցված է եղել մրգերի արկղում: Ըստ լավատեղյակ աղբյուրների, պայթյունի հետեւանքով տուժել են մի քանի խանութներ. ահաբեկված գնորդները հրմշտուք են սարքել: Վերջին ժամանակներս Պակիստանում տեղի են ունեցել մի քանի համանման միջադեպեր: Լահորում ռումբի պայթյունից զոհվել է տասը մարդ:

Շվեդական արհմիությունն ընդդեմ միապետի

Արդեն 190 տարի Շվեդիայում անխռով իշխում է Բեռնադոտների գահատոհմը: Բայց վերջերս կասկածներ են հայտնվել, թե միապետությունը մոտակա տարիներին կարող է վերանալ: Ստոկհոլմում օրերս տեղի ունեցավ շվեդ սոցիալ-դեմոկրատներին մոտիկ կանգնած LO խոշոր արհմիութենական կոնֆեդերացիայի համագումարը, որտեղ, աշխատաժամանակի կրճատման եւ դրամական միության հարցերից բացի, քննարկվում էր նաեւ միապետության ապագայի հարցը: Արհմիութենական կոնֆեդերացիան համագումարի ավարտին հատուկ հայտարարությամբ Շվեդիան հռչակեց միապետություն: «Այդ ժառանգական միապետությունը տեղ չունի արդի հասարակության մեջ», մասնավորապես նշվում է փաստաթղթում:

«Կանաչների» կուսակցությունն իր հերթին միապետության վերացմանն ուղղված օրինագիծ է ներկայացրել խորհրդարանին: Օրինագծով առաջարկվում է 2011 թ. Կարլ 16-րդ Գուստավ թագավորի կենսաթոշակի անցնելն օգտագործել միապետությանը վերջ դնելու նպատակով:

Շատ է խոսվում նաեւ արքայադուստր Վիկտորյայի ազատության իրավունքի մասին: 23-ամյա գահաժառանգ արքայադուստրը վերջերս ԶԼՄ-ների ուշադրության կենտրոնում հայտնվեց այն բանից հետո, երբ օրաթերթերից մեկի թղթակցին խոստովանեց, որ ինքը մտերիմ ընկեր ունի: Թագավորական ընտանիքի անդամների կենսակերպը խստիվ կանոնակարգված է, ուստի Վիկտորյայի խոստովանությունը հիասթափեցրեց բազմաթիվ շվեդների: Թեեւ հանրության զգալի մասը կողմնակից է միապետության պահպանմանը, բայց «Դագենս նյուհեթեր» ազդեցիկ օրաթերթը խմբագրական հոդվածում առաջարկում է «ազատ թողնել 23-ամյա աղջկան, որն ուսանում է ԱՄՆ-ում հազարավոր ուրիշ շվեդների հետ եւ ունի մտերիմ ընկեր, ինչպես մյուսները»:

Շվեդիայի արքայական ընտանիքը

Որպես արդարացում բերվում է այն փաստը, որ Նորվեգիայում եւ Դանիայում երիտասարդ գահաժառանգները սովորական մահկանացուների պես ապրելու հակումներ են դրսեւորում: Այսպես, Նորվեգիայի արքայազն Հաակոնն օրերս հայտարարեց, թե մտադիր է ազատ միությամբ ապրել իր կողակցի հետ, որը միայնակ մայր է: Իսկ Դանիայի արքայազն Ֆրեդերիկն արդեն արկածախնդրի համբավ է ձեռք բերել: Նախկին լողորդն սկսել է խորանալ զինվորական օդաչուի մասնագիտության մեջ: «Դա փախուստի մի ձեւ է, որով գահաժառանգներն ասես ցուցադրում են գահի նկատմամբ իրենց անտարբերությունը», եզրակացնում է «Դագենս նյուհեթերը»:

Պ. Ռ.

Մշակույթ

Սեպտեմբերի 15-20-ը Հայաստանի ազգային պատկերասրահում կայացավ Իրանի ժամանակակից նկարչության ցուցահանդեսը, որի կազմակերպիչներն էին Իրանի մշակույթի նախարարության կերպարվեստի կենտրոնը, ՀՀ-ում Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպանատունը, Հայաստանի Հանրապետության նկարիչների միությունը եւ Հայաստանի ազգային պատկերասրահը: Իրանի ժամանակակից նկարիչներն առաջին անգամ էին այսպիսի կազմով եւ այսքան ամբողջական ներկայանում հայ արվեստասերներին:

Ամբողջական ներկայացում

Իրանի ժամանակակից նկարչության ցուցահանդեսը

Ներկայացված էին Ռեզա Բանգիզի, Ֆարշիդ Մալեքիի, Ֆարիմահ Թաքեի, Ան Մոհամադ Թաբարիի, Ալի Բեյգիխարասքի, Մորթեզա Դարեբաղիի, Միդա Վարդանյանի, Բեհնամ Քամրանիի, Այման Աֆզալիի աշխատանքները: Բոլոր այս նկարիչները Իրանի ժամանակակից նկարչության ներկայացուցիչներ են: Նրանց ստեղծագործությունը սկսվում է 60-ական թվականներից, «Քամալ-օլ-Մոլքի դպրոցի» հեռացումից հետո:

Համաշխարհային երկրորդ պատերազմի ավարտից հետո Իրանի գեղանկարչության ասպարեզում տեղի ունեցան կարեւոր փոփոխություններ, բեկումներ նկարչական մտածողության ասպարեզում: Իրանցի նկարիչները հրաժարվեցին իրենց ավանդական սկզբունքներից՝ մանրանկարչության վաղեմի ավանդույթներից եւ Քամալ-օլ-Մոլքի նատուրալիզմից (իրանական նկարչության մեջ անչափ կարեւոր դեր կատարած այս արվեստագետը մահացավ 1940 թվականին): Պարապ տեղը պետք է լցվեր: Եվ իրանցի նկարիչները հայացքներն ուղղեցին դեպի արեւմտյան արվեստը: Արեւմուտքի ձեռքբերումների պաշտոնական հակման սկզբնակետը եղավ գեղարվեստի առաջին համալսարանի բացումը: 40-ական թվականներն այս շարժման համար նախապատրաստական եւ հայտնագործման մի ժամանակաշրջան էր, որը նշանավորվեց մի խումբ ուսանողների եւ երիտասարդ արվեստագետների վերադարձով Եվրոպայից: Իրանական 1327-28 թթ. (փրկչական 1948-49 թթ.) Իրանի ժամանակակից նկարչությունը թեւակոխեց մի նոր փուլ, եւ կուբիզմը մյուս դպրոցներից առավել ներխուժեց Իրանի կերպարվեստի աշխարհը: Անշուշտ կարեւոր է նաեւ ֆրանսիացի արվեստագետ Անդրե Գոդարի գործունեությունը գեղարվեստի համալսարանում:

40-50-ական թթ. իրանցի արվեստագետներն սկսեցին ուսումնասիրել նկարչական նոր դպրոցներ: 60-ականների տասնամյակը սկիզբն էր մի նոր մոտեցման, որը հետագայում 70-ական թթ. ավելի բազմակողմանի զարգացավ: Իրանցի նկարիչները փորձառություններ ձեռք բերեցին իմպրեսիոնիզմի (տպավորապաշտություն), կուբիզմի, էքսպրեսիոնիզմի (արտահայտչապաշտություն), սյուրռեալիզմի (գերիրապաշտություն), աբստրակտ (վերացական), կոնցեպտուալ (ըմբռնողական) եւ փոփ արվեստի բնագավառներում: Այս ժամանակներում ասպարեզ իջած նկարիչների հակումները կարելի է խորհրդանշային ձեւով բաժանել երկու՝ ավանդական եւ ինքնուրույն ուղղությունների: Ղանդրիզի, Զենդեռուդիի, Փիլարամի, Թաբրիզիի, Թաբաթաբայիի եւ Թանավոլիի ստեղծագործությունները լայն ժողովրդականություն ձեռք բերեցին 60-70-ական թթ.:

Այդ ժամանակ էր, որ սահմանափակ թվով նկարիչներ ցուցաբերեցին համեմատաբար ինքնուրույն մոտեցում: Այդ նկարիչների աշխատանքները, ինչպես հայերիս համար ոչ անծանոթ Սոհրաբ Սեփեհրիի ստեղծագործությունները, ընդհանրապես ներշնչվել են առանց ուշադրություն դարձնելու Իրանի կերպարվեստին եւ նրա հոգեւոր ու նյութական տվյալներին (անցյալի կամ ներկայի):

1979 թ. Իրանի իսլամական հեղափոխությունից հետո նորարարությունը նախ երկրորդական պլան մղվեց, եւ արվեստը մի կերպ հիմնավորվեց մշակութային եւ կրոնական ավանդույթներով ու հատուկ ընդունելություն գտավ ժողովրդի կողմից:

Հեքիաթապատումը, հաղորդականությունը, կրոնական ու հասարակական հանձնառությունն այդ տարիներին ստեղծված գործերի կարեւորագույն հատկություններն են, որոնք կրկնակի էին դարձրել դրանց ընդունելություններն ու ժողովրդականությունը:

Այժմ, 20-րդ դարի վերջին եւ 21-րդ դարի սկզբին, 60 տարիների ուսումնասիրություններից ու փորձառություններից հետո, Իրանի ժամանակակից նորարար գեղանկարչությունը ներկայանում է իր ալեկոծ, եռանդուն, բազմակողմանի եւ հարուստ ելեւէջներով:

Հայ արվեստասերների համար հատկապես հաճելի էր այսպիսի հարուստ ցուցահանդեսի կազմակերպումը Ազգային պատկերասրահում:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

Հայաստանում գործում է Սպիվակովի ֆոնդը

Վլադիմիր Սպիվակով. «Սիրում եմ հայ տաղանդավոր երեխաներին»

Աշխարհահռչակ երաժիշտ Վլադիմիր Սպիվակովի անունը քաջ հայտնի է հայաստանցիներին: Նա բարի կամքի տեր այն անհատներից է, որ երկրաշարժի առաջին իսկ օրից թե՛ ստեղծագործական, թե՛ կազմակերպչական գործունեությամբ սատար եղավ հայերիս:

Քչերին է հայտնի, որ շուրջ մեկ տարի Հայաստանում գործում է Վլադիմիր Սպիվակովի հիմնադրամը, որի համակենտրոնը գտնվելով Մոսկվայում, ճանաչված է միջազգային ասպարեզում իր հովանավորչական գործունեությամբ:

Հայաստանում Սպիվակովի բարեգործական հիմնադրամի ստեղծումն իր նախապատմությունն ունի: Երբ երկու տարի առաջ ջութակահարը հերթական անգամ Հայաստան այցելեց, օժանդակելու խնդրանքով նրան դիմեցին ծանր հիվանդ երեխաների ծնողները: Սպիվակովը չմերժեց նրանց՝ կազմակերպչական բոլոր գործերը հանձնարարելով Ելենա Սմբատյանին: Սկիզբ առան ոչ դյուրին եւ հետեւողական աշխատանքներ: Մոսկվա բուժման անվճար տեղափոխեցին հիվանդ երեխաներին եւ այնտեղից Երեւան բերվեց անհրաժեշտ դեղորայք: Բանկերից մեկում հատուկ հաշիվ բացվեց երեխաների բուժումը լիարժեք կազմակերպելու նպատակով:

Լուսանկարում (աջից ձախ)՝ Ելենա Սմբատյան, Վիոլետա Հարությունյան, Սերգեյ Սարաջեւ:

«Ժամանակ անցավ, եւ մենք միտք հղացանք. իսկ ինչո՞ւ չօգնել նաեւ մեր տաղանդավոր երեխաներին», ասում է Հայաստանի Սպիվակովի հիմնադրամի տնօրեն Ելենա Սմբատյանը, մերօրյա ծանր պայմաններում շատ կարեւոր է ե՛ւ բարոյապես, ե՛ւ նյութապես սատար լինել նրանց, որպեսզի հավատան իրենց ուժերին, վաղվա օրվան, որպեսզի չհուսալքվեն: Այդ մտահղացմամբ Ելենան դիմեց Վլադիմիր Սպիվակովին: Լավատեղյակ լինելով հայ երեխաների բացառիկ երաժշտական օժտվածությանը, վերջինս դարձյալ ընդառաջեց: Եվ ավելի լայնածիր դարձավ Ելենա Սմբատյանի գործունեության շրջանակը. կազմակերպվեցին մի շարք համերգներ, տրվեցին նպաստներ, հատկացվեցին երաժշտական նվագարաններ... Եվ մի օր էլ Վլադիմիր Սպիվակովն ասաց. «Արդյոք չի՞ հասունացել Հայաստանում էլ հիմնադրամ բացելու ժամանակը»:

Այսօր Հայաստանի Սպիվակովի բարեգործական կազմակերպության հովանու տակ 25 օժտված երեխաներ կան, որոնք հիմնադրամի թոշակակիրներ են, երկուսը գործուղվել են Ցյուրիխ՝ միջազգային «Meister Klasse» դասընթացներին: Բացի այդ, Մոսկվայի հիմնադրամի հետ համատեղ հոկտեմբեր ամսին նման դասընթացներ անց են կացվելու Երեւանում, հրավիրված երաժիշտ-կատարողների, մանկավարժների մասնակցությամբ: Այդ դասընթացներում հնարավորինս ավելի շատ երեխաներ ներգրավելու նպատակով օրերս Հայաստանի Սպիվակովի հիմնադրամի տնօրեն Ելենա Սմբատյանը ուղեւորություն կազմակերպեց Արցախ: Ասենք, որ այժմ հիմնադրամը գործում է հանրապետության առաջին տիկին Բելլա Քոչարյանի հովանու ներքո: Պատվիրակությունը, որի կազմում էր նաեւ Երեւանի Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի պրոֆեսոր Սերգեյ Սարաջեւը, ունկնդրեցին Ստեփանակերտի երաժշտական ուսումնարանի սաներին: Ջերմ ընդունեցին ստեփանակերտցիներն իրենց համար ելույթ ունեցած երեւանցի համասարեկիցներին: Իրադարձություն էր Ստեփանակերտի Սայաթ-Նովայի անվան երաժշտական ուսումնարանի կյանքում՝ ճանաչված մասնագետ, հմուտ մանկավարժ, պրոֆեսոր Սերգեյ Սարաջեւի անցկացրած բաց դասը:

«Անշուշտ, Արցախը նույնպես ունի բազում պրոբլեմներ, եւ ուսումնարանի տնօրեն Վիոլետա Հարությունյանը, շնորհակալություն հայտնելով Սպիվակովի հիմնադրամին, անդրադարձավ դրանցից մի քանիսին, պատմում է Ելենա Սմբատյանը, չկա պատշաճ նյութական հենք, նահանջ է ապրել քաղաքի մշակութային կյանքը, չափազանց անբավարար է աշխարհից ստացած երաժշտական ինֆորմացիան, ցանկալի է ավելի սերտ կապը Երեւանի մայր բուհի հետ»:

Կարելի է հուսալ, որ Հայաստանի՝ Սպիվակովի հիմնադրամի այցելությունը Արցախ կնպաստի իրավիճակի հնարավորինս բարելավմանը, առավել եւս, որ լուծման ընթացքում է Ստեփանակերտի երաժշտական ուսումնարանը Երեւանի Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի մասնաճյուղը դարձնելու հարցը:

Երբ պատրաստվում էր՝ այս նյութը, Հայաստանի Սպիվակովի միջազգային բարեգործական հիմնադրամը վերադարձավ Գյումրուց: Ամբողջ հանրապետության մասշտաբով շնորհալի երեխաներին ընդգրկելու համար այս անգամ նույն կազմը, ներառյալ ջութակահար, պրոֆեսոր Բագրատ Վարդանյանը, այցելեց Գյումրու Երեւանի Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի մասնաճյուղ, որտեղ ունկնդրումներից հետո 11 տարեկան երկու շնորհալի դաշնակահարներ ընտրվեցին հիմնադրամի թոշակակիր: Բացի այդ, օրերս ավարտվեցին նման ունկնդրումները Երեւանի երաժշտական եւ վոկալ-երգչախմբային դպրոցներում: Ուշագրավ է, որ Սպիվակովի հիմնադրամը հովանավորում է նաեւ 5 նկարիչ-երեխաների՝ Հ. Իգիթյանի Մանկական գեղագիտական կենտրոնից:

«Ես բարձր եմ գնահատում հայ երեխաների նկարչական ձիրքը, գույների յուրահատուկ ընկալողականությունը», ասել է աշխարհահռչակ ջութակահարը, բարեգործության շնորհ անելով ոչ միայն երաժիշտ-երեխաներին:

Վլադիմիր Սպիվակովին Հայաստանի հետ կապող շատ բան կա: Ստեղծագործական, մշակութային-կազմակերպչական, անձնական-բարեկամական առնչությունների ծիրում մեծապես գնահատելի է նրա՝ հայ օժտված երեխաներին իր հովանավորության տակ վերցնելու առաքելությունը:

ԹԱՄԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

«Լրագրողի գրադարանի» գրքերը

«Երեւանի պետական համալսարանի ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետը բացվել է 1950 թ.-ից, սակայն մինչեւ հիմա ոչ մի մասնագիտական գրականություն, ցավոք, հայերեն չի տպագրվել», երեկ ժուռնալիստի տանը կայացած մամուլի ասուլիսում հայտարարեց ՀՀ ժուռնալիստների միության նախագահ Աստղիկ Գեւորգյանը: Երեւանի մամուլի ակումբի նախագահ Բորիս Նավասարդյանը լրագրողներին ներկայացրեց «Լրագրողի գրադարան» մատենաշարը: Այն բաղկացած է 5 գրքից, որոնք վերաբերում են հեռուստատեսային եւ ռադիո լրագրության ու ստեղծագործական մենեջմենթին, ժողովրդավարության անցման փուլում գտնվող պետություններում հեռուստատեսության եւ ռադիոյի ընտրարշավների լուսաբանման ուղեցույցներին, դեպի տեղեկատվական հասարակություն ընթացող Եվրոպայի ուղուն, քաղաքական պայքարին եւ լրագրողի մասնագիտական բարոյականությանը, զանգվածային տեղեկատվությանը: Գրքերից 3-ը հրատարակվել են «Բաց հասարակության ինստիտուտի» կողմից, 2-ը՝ Եվրոպական հանձնաժողովի: Բորիս Նավասարդյանը նշեց, որ գրքերը տրվելու են անվճար, հիմնական սպառողները լինելու են բուհերը եւ գրադարանները: Նշված ընտրանին կարող են ստանալ նաեւ լրատվամիջոցները եւ անհատ լրագրողները՝ դիմելով Երեւանի մամուլի ակումբին եւ ժուռնալիստների միությանը:

Ու անմիջապես... հինգը տրվեց մամուլի ասուլիսին հրավիրված 15-ից ավելի լրագրողներին: Բոլոր գրքերն ու դասագրքերը թարգմանված են օտարերկրյա հրատարակություններից:

ԱՐՄԻՆԵ ՆԱՀԱՊԵՏՅԱՆ

ՀՕՖ-ի միջոցով կվճարվի 10 ուսանողի ուսման վարձը

Հայ օգնության ֆոնդի Հայաստանի մասնաճյուղը լրագրողների հետ երեկվա հանդիպման ընթացքում ներկայացրեց «Ժողովրդանվեր առաքելություն» տեսաֆիլմը, որից հետո տեղի ունեցավ մամուլի ասուլիս՝ նվիրված «Մաթեւոսյան կրթավճար» ծրագրի շրջանակներում հայտարարված մրցույթի ամփոփմանը:

ՀՕՖ-ի մամուլի քարտուղար Լեւոն Լաճիկյանը, որը նաեւ ֆիլմի հեղինակն է, պարզաբանեց, որ «Հայֆիլմ» ստուդիայի հետ նկարահանած «Ժողովրդանվեր առաքելություն» տեսաֆիլմը բարեգործական կազմակերպության տասնամյա գործունեության համահավաքն է:

Ֆիլմն սկսվում է 1988-ի երկրաշարժի պատկերներով: Աղետյալներին օգնելու նպատակով ԱՄՆ Արեւելյան թեմի առաջնորդ Խաժակ արք. Պարսամյանի նախագահությամբ կազմակերպվում է Հայ օգնության ֆոնդը: Օգնությունը 'հայրենիքին սկսվում է աղետյալներին դեղորայք, սննդամթերք բաժանելուց, բժիշկներին բուժական սարքավորումներ տրամադրելուց: Այնուհետեւ սկսվում են աղետի գոտում ամբողջական թաղամասերի (ամերիկյան թաղամասը Ստեփանավանում), կրթահամալիրների կառուցումը: ՀՕՖ-ի ֆինանսավորմամբ վերանորոգվում են Նոր Այնթապի Կարամանուկյանի անվան դպրոցը, Էջմիածնի Գեւորգյան ճեմարանը, Օշականում Մաշտոցի գերեզմանի շրջակայքում, Ոհնդ գյուղում ջրատարներ են կառուցվում, դպրոցներ, թափառաշրջիկ երեխաների ժամանակավոր կացարաններ:

ՀՕՖ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի գրասենյակը գործում է 1992 թ.-ից: Ըստ պրն Լաճիկյանի՝ մարդասիրական օգնությունից ՀՕՖ-ն անցնում է տնտեսական ծրագրի իրականացման: Գյումրիում արդեն չորս տարի Նյույորքաբնակ հայ բարերար Անուշ Մաթեւոսյանի նախաձեռնությամբ (ԱՄՆ-ում Ցեղասպանության թանգարանի գնման համար պահանջված 7 մլն դոլարից 3,5 մլն-ը վճարել է տկն Մաթեւոսյանը) գործում է «Մաթեւոսյան կրթավճար» ծրագիրը, ըստ որի ամեն տարի պետական բուհ ընդունված վճարովի բաժիններից տասը ուսանողների տարեկան կրթավճարները ստանձնում է ՀՕՖ-ը: Հայաստանյան մասնաճյուղի տնօրեն Գրիգոր Թաթուլյանը եւ ծրագրի համակարգող Ռիտա Խաչիկյանն ասուլիսի ժամանակ մեկնաբանեցին, որ ընտրություն կատարելիս այցելել են պատանիներից յուրաքանչյուրի տուն, հաշվի է առնվել նրանց սոցիալական վիճակը, ընտանեկան հաշվառումը, գիտակցական մակարդակը: Այս անգամ տասը ուսանողներից 5-ը Երեւանից էին, մյուսները Գյումրուց, Սպիտակից, Եղվարդից, Արտաշատից, Արարատից:

Վերջում Լեւոն Լաճիկյանը, հիշեցնելով Սանթաքրոսյան կրթաթոշակը, ցավով հայտնեց, որ ուսանողներին հովանավորելու ծրագիրը որքան էլ ցավալի է, արձագանք չգտավ հայաստանաբնակների մեջ:

ՆԱԻՐԱ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Մարզական

ՕԼԻՄՊԻԱԴԱ-2000

Չորսօրյա մրցումներից հետո

Հետագա պայքարից դուրս մնաց նաև Սարգիս Սարգսյանը

Սիդնեյի 27-րդ ամառային օլիմպիական խաղերում անզիջում պայքար ծավալվեց նաև մրցումների չորրորդ օրը:

Մեծ հետաքրքրությամբ էին սպասվում մարմնամարզության տղամարդկանց թիմային մրցումները: Գլխավոր ֆավորիտները Ռուսաստանի ներկայացուցիչները, որոնք մի քանի օլիմպիադա շարունակ չեմպիոն էին ճանաչվել, այս անգամ պարտություն կրեցին: Օլիմպիական չեմպիոն դարձավ Չինաստանի հավաքականը, երկրորդ տեղում է Ուկրաինայի, և միայն երրորդում՝ Ռուսաստանի հավաքականը:

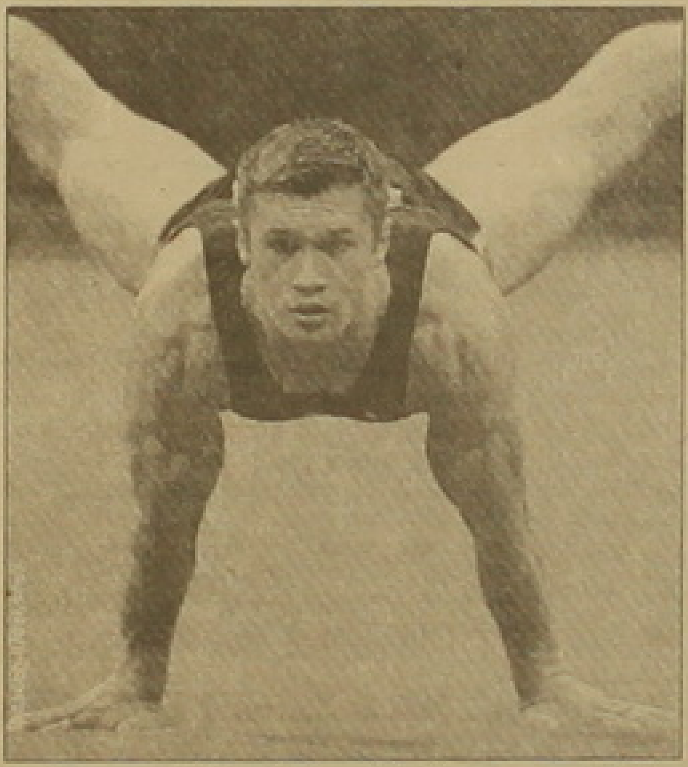

Ռուսաստանի մարմնամարզիկների առաջատար Նեմովը

Սիդնեյ մեկնելուց առաջ Ռուսաստանի պատվիրակության ներկայացուցիչները հավաստիացնում էին, որ ամերիկացիների հետ պայքար են մղելու ընդհանուր թիմային հաղթանակի համար: Բայց մեծ հավակնություններ ունեցող ռուսներն առայժմ այնքան էլ հաջող հանդես չեն գալիս: Նրանք միայն մեկ ոսկե մեդալ են նվաճել (սուսերամարտում): Առավել հաջող են հանդես գալիս Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների, Ավստրալիայի, Ֆրանսիայի, Չինաստանի, Ճապոնիայի մարզիկները:

Ահա թե չորսօրյա պայքարից հետո ինչպիսին է առաջին քառյակը, հավաքականների շահած ոսկե, արծաթե և բրոնզե մեդալները.

	Ո	Ա	Բ	Ը
ԱՄՆ	6	5	2	13
Ավստրալիա	3	5	5	13
Ֆրանսիա	4	6	2	12
Չինաստան	4	1	5	10

Երեկ պայքարի մեջ մտավ Հայաստանի ևս մեկ ներկայացուցիչ՝ թենիսիստ Սարգիս Սարգսյանը: Ցավոք, նա նույնպես, ինչպես մեր նախորդ երեք մարզիկները, պարտություն կրեց: Սարգիսը 3-6, 4-6 հաշվով զիջեց բոլորովին անհայտ դանիացի թենիսիստի՝ համաշխարհային դասակարգման երրորդ հարյուրյակի միջնամասում տեղ զբաղեցնող Քրիստիան Պլեսին:

Օլիմպիադայի թենիսի մրցումների հաղթողի կոչման հիմնական հավակնորդների թվում ավելի հաճախ նշում են Ռուսաստանի ներկայացուցիչներ՝ Եվգենի Կաֆելնիկովին և Մարատ Սաֆինին: Հատկապես բարձր են գնահատվում վերջինիս հնարավորությունները: Ի դեպ, օրերս Տորոնտոյում ավարտված խոշոր մրցաշարում «Նախագահի գավաթի» խաղարկությունում հաղթելով, Սաֆինը անհրաժեշտ քանակի միավորներ վաստակեց և այժմ գլխավորում է աշխարհի ուժեղագույն թենիսիստների ցուցակը:

Ինչպես հաղորդում է ՀԱՕԿ-ի լրատվական ծառայության պետ Ռուդիկ Բարսեղյանը, մեծ թվով հայ մարզիկներ են ընդգրկված այլ երկրների հավաքական թիմերում: Այս փաստը երկակի տպավորություն է թողնում: Մի կողմից՝ հպարտություն ես ապրում, մյուս կողմից՝ ափսոսում, քանի որ նրանց մեծ մասը կարող էր հանդես գալ Հայաստանի կազմում և փառք ու պատիվ բերել իր հայրենիքին:

Ամենից շատը (ութ հոգի) ըմբիշներն են. հունահռոմեական ոճ- Արմեն Նազարյան (58 կգ քաշային կարգ, Բուլղարիա), Ալեքսան Ստեփանյան (58 կգ, Ուկրաինա), Մխիթար Մանուկյան (63 կգ, Շվեդիա), Վարդերես Սամուրղաշև (63 կգ, Ռուսաստան), Արա Աբրահամյան (76 կգ, Շվեդիա), Դավիթ Մանուկյան (76 կգ, Ուկրաինա), ազատ ոճ- Դավիթ Պողոսյան (58 կգ, Վրաստան), Ամիր Թավաքոլյան (69 կգ, Իրան): Մեր երեք ծանրորդները ներկայացնում են Ավստրալիան: 62 կգ քաշային կարգում Յուրի Սարգսյանն արդեն հանդես է եկել ու երկամարտի 290 կգ արդյունքով գրավել 10-րդ տեղը: Մրցահարթակ կելնեն նաև Սերգո Չախոյանը (85 կգ) և Ալեքսան Կարապետյանը (94 կգ): Ներկայացնենք նաև մյուս մարզաձևերի ներկայացուցիչներին. հրաձգություն- Արթուր Այվազյան (Ուկրաինա), Երջանիկ Ավետիսյան (Ռուսաստան), բռնցքամարտ- Վարդան Զաքարյան (Գերմանիա), Արթուր Միքայելյան, Տիգրան Ուզլյան (երկուսն էլ՝ Հունաստան): Վերջին երկուսը հանդես կգան Հունաստանի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Ռաֆայել Մեհրաբյանի գլխավորությամբ:

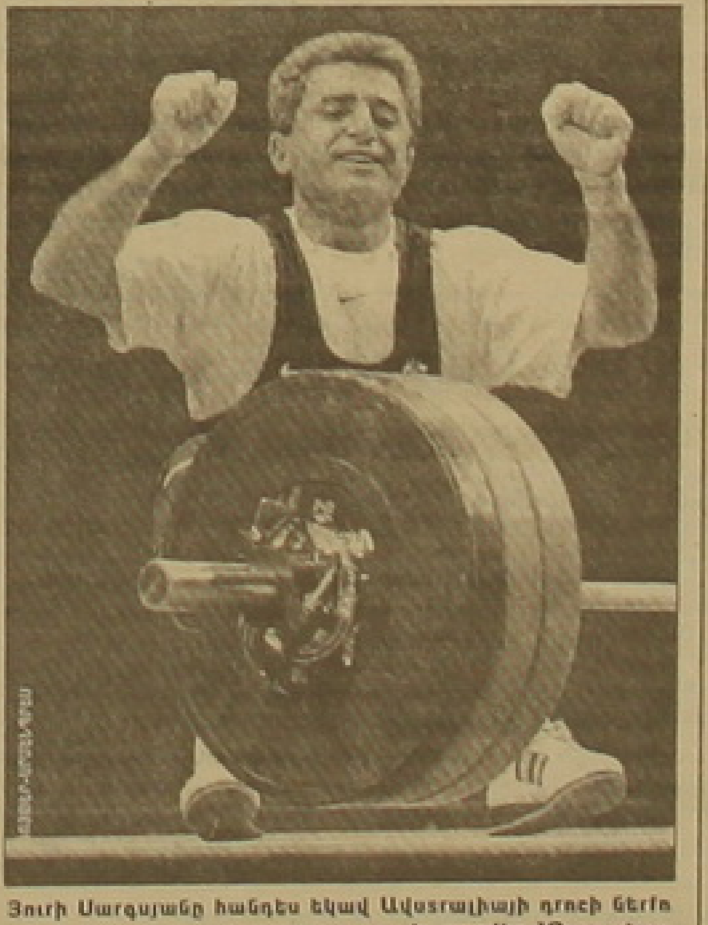

Յուրի Սարգսյանը հանդես եկավ Ավստրալիայի դրոշի ներքո և գրավեց 10-րդ տեղը:

ՇԱԽՄԱՏ

Առաջնությունը մեկնարկեց

Մեր մայրաքաղաքը կրկին շախմատային խոշոր մրցումների թատերաբեմ է դարձել: Երեկ Տ. Պետրոսյանի անվան Հայաստանի շախմատիստի կենտրոնական տանը սկսվեց աշխարհի մինչև 20 տարեկան պատանիների և աղջիկների առաջնությունը:

Երկու մրցաշարերն էլ բավականին ներկայացուցչական են: Աշխարհի չեմպիոնի և չեմպիոնուհու կոչումը վիճարկում են 60 պատանիներ և 32 աղջիկներ, որոնք ավելի քան հառասուն երկրներ են ներկայացնում: Պատանիների մրցաշարում հանդես են գալիս 6 միջազգային գրոսմայստերներ, 3 տասնյակ միջազգային և ՖԻԴԵ-ի վարպետներ: Աղջիկների մրցաշարի մասնակիցների թվում են 2 միջազգային գրոսմայստերներ, 14 միջազգային և ՖԻԴԵ-ի վարպետներ: Չեմպիոնի կոչումից բացի, Երևանում խաղարկվում է նաև աշխարհի տղամարդկանց մյուս տարվա առաջնության մեկ ուղեգիր:

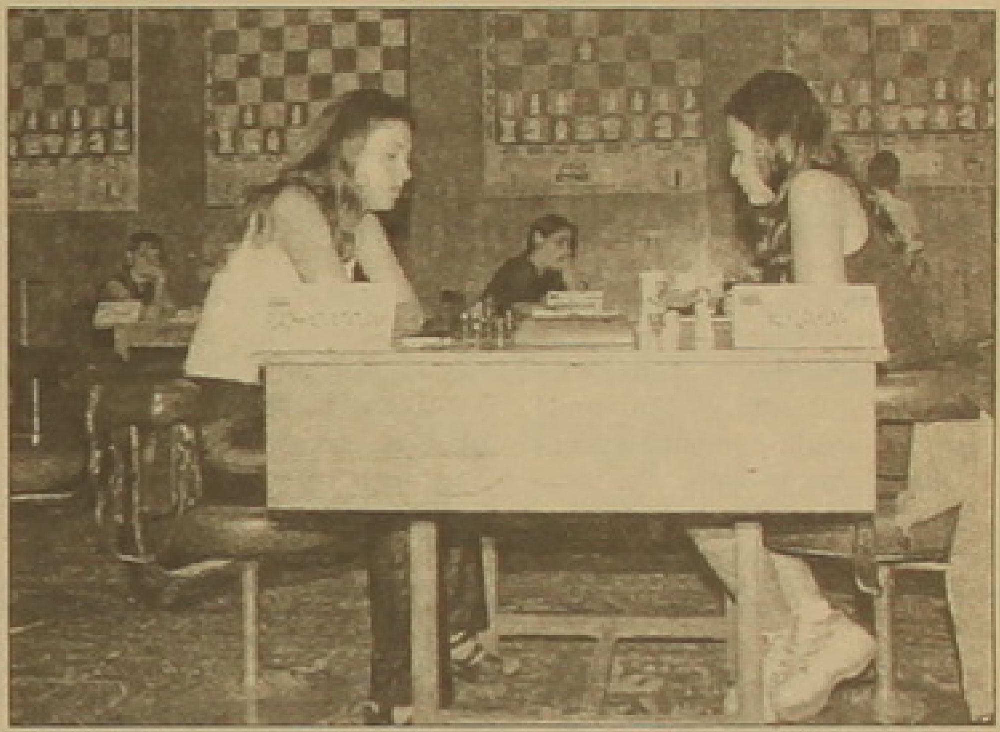

Կարծում են, որ և՛ տղամարդկանց, և՛ կանանց մրցաշարերում ամենաբարձր տեղերի համար պայքարողների թվում կլինեն Հայաստանի ներկայացուցիչները: Հատկապես մեծ սպասելիքներ ունենք պատանիներից: Նշենք, որ տղաների առաջնությունում հանդես են գալիս գրոսմայստերներ Կարեն Ասրյանն ու Լևոն Արոնյանը, միջազգային վարպետ Գաբրիել Սարգսյանը, Վարուժան Հակոբյանը: Աղջիկների մրցաշարում ևս չորս մասնակից ունենք՝ գրոսմայստեր Լիլիթ Մկրտչյան, Նելլի Աղինյան, Նարինե Գասպարյան, Լիլիթ Գալոյան:

Առաջնությունն անցկացվում է շվեյցարական մրցակարգով, 13 տուրով: Հաղթողներն ու մրցանակակիրները հայտնի կդառնան հոկտեմբերի 1-ին:

Երևանյան առաջնության գլխավոր մրցավարն է հանրահայտ Գարտ Գիյսենը (Հոլանդիա), որը վարել է վերջին տարիներին բոլոր ամենախոշոր մրցումները:

Չորրորդ հաղթանակը

Ավարտին է մոտեցել Ստամբուլում անցկացվող մանկական համաշխարհային օլիմպիադան, որին 28 թիմեր են մասնակցում:

Մրցումների 7-րդ տուրում Հայաստանի հավաքականը 2,5–1,5 հաշվով հաղթեց Ուկրաինայի ուժեղ թիմին (սա մեր պատանի շախմատիստների շահած չորրորդ մրցախաղն էր): Այժմ, երբ օլիմպիադայի ավարտին երկու տուր է մնացել, Հայաստանի թիմը չորրորդ տեղում է ընթանում: Աղյուսակը շարունակում է վստահորեն գլխավորել Ռուսաստանի հավաքականը, որը յոթերորդ տուրում 3–1 հաշվով առավելության հասավ ռումինացիների նկատմամբ:

Մրցաշարային աղյուսակի վերին մասում իրավիճակն այսպիսին է. 1. Ռուսաստան՝ 23,5, 2–3. Ուկրաինա, Ադրբեջան՝ 18-ական, 4. Հայաստան՝ 17,5, 5–7. Չինաստան, Բելառուս, Ռումինիա՝ 16,5-ական:

Երեկ մեր շախմատիստները մրցեցին Ռուսաստանի հավաքականի հետ:

ՀԵԾԱՆՎԱՅԻՆ ՍՊՈՐՏ

Վեցը՝ Իրան, երկուսը՝ Ֆրանսիա

Խճուղային հեծանվավազքի Հայաստանի ազգային հավաքականը մեկնել է Իրան, որտեղ կմասնակցի միջազգային բազմօրյա հեծանվավազքերի: Մրցումների շարքը կազմված է իրար հաջորդող երեք հեծանվավազքերից, որոնց ընդհանուր երկարությունը 1600 կմ է:

Մեր հավաքականը Իրան է մեկնել այսպիսի կազմով՝ Վազգեն Ղուլիջանյան (թիմի ավագ), Մայիս Արզեսյան, Վահագն Կարապետյան, Վիկտոր Ավետիսյան, Տիգրան Բաղուջյան, Արմեն Գյոզալյան: Թիմի մարզիչն է Գևորգ Գյոզալյանը:

Վաղը Ծաղկաձորում իրենց ուսումնամարզական հավաքը կսկսեն մեր երկու հեծանվորդները՝ Տիգրան Կորկոտյանը և Սամվել Հովհաննիսյանը: Նրանք նախապատրաստվում են հեծանվային սպորտի աշխարհի պատանիների և երիտասարդների առաջնությանը, որը տեղի կունենա Ֆրանսիայում, հոկտեմբերի 10–15-ը: Կորկոտյանը հանդես կգա պատանիների (17–18 տտ.), իսկ Հովհաննիսյանը՝ երիտասարդների (19–23 տտ.) մրցումներում:

Բաժինը վարում է
ՌԱԶՄԻԿ ԱՎԱԳՅԱՆԸ

Նախորդ համարում տպագրված խաչբառի պատասխանները

Ուղղահայաց

1. Սեդեա: 2. Ագի: 3. Բնորդ: 5. Հեքում: 6. Թառափ: 8. Շղարշ: 9. Անխել: 10. Դալամ: 12. Կալաս: 15. Սակերես: 17. Բայազետ: 19. Խորալ: 20. Վերդի: 21. Պարիս: 22. Շիլկա: 27. Բեհեզ: 29. Արզոն: 31. Գուսան: 32. «Քավառ»: 34. Օֆորտ: 36. «Հեղեղ»: 39. Փիլոն: 40. «Գարուն»: 43. Տիր:

Հորիզոնական

4. Ֆերզանա: 7. Սելես: 9. Արշակ: 11. Աղանդ: 13. Բազում: 14. Կաքավ: 16. Արծեք: 18. Մարախ: 22. Շակալ: 23. Սողել: 24. Սաժիս: 25. Լեո: 26. Ժախ: 27. Բալդի: 28. Շիպկա: 30. Հեգել: 33. «Արծել»: 35. Դուման: 37. Սերֆի: 38. «Դեմոն»: 39. Փափագ: 41. Արմին: 42. Ռաքել: 44. Հոլիվուդ:

ԽԱՉԲԱՌ

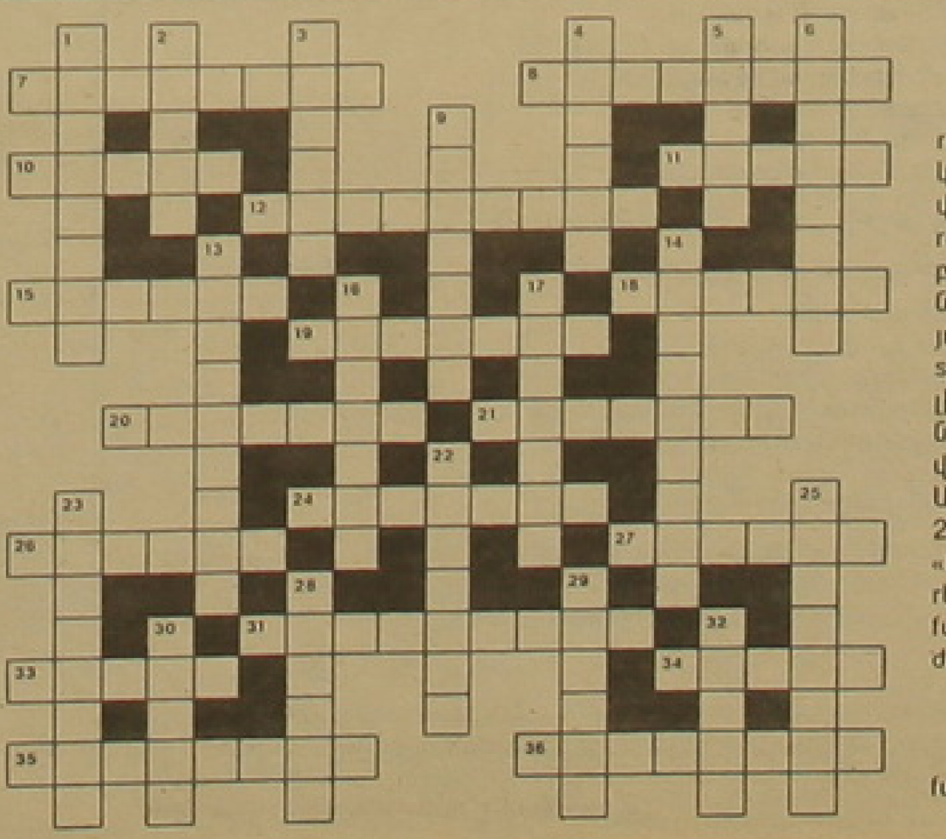

Ուղղահայաց

1. Հայ մեծ բարերար: 2. Մարոկկոյի մայրաքաղաքը: 3. Պետություն Արևելյան Աֆրիկայում: 4. XVIII դ. կեսի եվրոպական արվեստում իշխող ոճ: 5. Եկեղեցական արարողական ժողովածու: 6. Միայնակյացների բնակության տեղ, առանձնացած վանք ճգնավորների համար: 9. Քաղաք Միջին Ասիայում: 13. Ամերիկացի գրող, «Վերջին մագնատը» գրքի հեղինակը: 14. Շվեդ գրող: 16. Անգլիայի երկաթե լեդիի անունը: 17. Հին հունական քաղաքների բարձրադիր և ամրացված մասը միջնաբերդ: 22. Հովիտ Միջին Ասիայում: 23. Շատ տարիներ ապրող բույս: 25. Երաժշտական ստեղծագործություն: 28. «ԱՐ» հեռուստաընկերության հաղորդաշարերից: 29. Մալի Հանրապետության մայրաքաղաքը: 30. Գրական փոքրածավալ արձակ ժանր: 32. Վանա լճի հարստությունը:

Հորիզոնական

7. Հայոց թագավոր: 8. Ստրկատիրական քաղաք-պետություն Հյուսիսային Աֆրիկայում: 10. Օպերայի կամ պատերական ներկայացումների շենքերի հանդիսասրահում մի քանի հոգու համար առանձնացված տեղ: 11. Սելիտրա, ...: 12. Ռուս բանաստեղծ, որի տեքստով Շոստակովիչը գրել է «Ստեփան Ռազինի գլխատումը» սիմֆոնիան: 15. Պողպատի կառուցվածքային բաղադրիչ: 18. «Լճակ» բանաստեղծության հեղինակը: 19. Քաղաք Կիպրոսում: 20. Իսպանացի ծովագնացի անունը, որը մի քանի արշավանքներ է կատարել դեպի Նոր Աշխարհ: 21. Քաղաք Իսպանիայի հյուսիսում, Ռենո գետի ափին: 24. Գերմանիայում արտադրվող կատրոնի առևտրական անվանումը: 26. Ֆիլիպինների մայրաքաղաքը: 27. Ոլորապտույտ, թեքված ճանապարհ: 31. Օպերային հայ երգչուհի, ծագող աստղ: 33. Ազնվական տիտղոս: 34. Քաղաք Հայաստանում: 35. Բալետում ո՞ւմ արվեստով են սկզբնավորված «ազատ» պարի «մոդեռն», ռիթմոպլաստիկ պարի բազմազան ուղղությունները (պարուհու անունը): 36. Գիտության կաճառ:

Կազմեց Է. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԸ

օրվա հետեւից

ԾԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Թուրքական մամուլն ու դիվանագիտությունը կրակ ու բոց են ժայթքում հայերի ու հայամետ կոնգրեսականների դեմ

Սկիզբը էջ 1

Սեպտեմբերի 13-ին քարքաշելու հերթը Թուրքիայի դիվանագիտության պետին՝ արտգործնախարար Իսմայիլ Ջեմին էր, որ «Միլիեթ» թերթում հետեւյալ անտրամաբանական հայտարարությունն էր անում. «Եթե ցեղասպանության հարցը հետապնդվի հայերի կողմից, Հայաստանի հարաբերությունները Թուրքիայի հետ, որոնք գրեթե գոյություն չունեն, առավել պիտի վատթարանան»: Նա նույնիսկ առաջ էր գնացել ասելու, որ ցեղասպանություն չի եղել, քանզի... Ստամբուլում հայերը վերապրում են, քանի որ, նրա կարծիքով, ցեղասպանություն նշանակում է նույն ցեղի կամ ազգի յուրաքանչյուր անդամի ոչնչացում: Այնուհանդերձ, Ջեմն իր խոսքը եզրակացրել էր հետեւյալ հակասական խորհրդածությամբ. «Այդ օրերի պայմանների ներքո ամեն ոք կարող էր սխալներ գործել: Սա է որն է գլխավոր խնդիրը»: Այնուհանդերձ, Թուրքիայի արտգործնախարարի կարծիքով, ինչ էլ լինի Կոնգրեսի հանձնաժողովի եզրակացությունը, «Թուրքիան մեծ երկիր է եւ իրականում չի կարող ազդվել նման որոշումներից»:

Ինչ վերաբերում է այդ որոշմանը, սպասենք մեկ օր եւս, որպեսզի իմանանք, թե այսուհետեւ ամերիկյան դիվանագիտական կորպուսի ներկայացուցիչները, պետքարտուղարության պաշտոնյաներն ու գործադիր իշխանության պաշտոնատարները վերապատրաստման կուրսեր պիտի անցնե՞ն Հայկական ցեղասպանության մասին: Ի դեպ, սա է հանձնաժողովի քննարկմանը հանձնված թիվ 398 բանաձեւի միտքը:

Մինչ այդ, կարծում ենք, շատ լավ է, որ թուրքական մամուլն ու դիվանագիտությունը շատ են գրում ու խոսում Հայոց ցեղասպանության մասին: Այդպիսով թուրքական հասարակական կարծիքին գոնե իրազեկ են դարձնում Ցեղասպանության մասին, հարց որը մինչեւ վերջերս տաբու էր Թուրքիայում, իսկ երիտասարդությունը ընդհանրապես չգիտեր դրա մասին:

Նաեւ՝ իրենց կաշառած ամերիկյան ընկերությունների

ԱՆԿԱՐԱ, 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Սաբահ» թերթը քննադատում է Թուրքիայի կողմից կաշառված ամերիկյան ընկերություններին ստեղծված վիճակում Անկարային բավարար չափով չօժանդակելու համար: Լրագրող Սեդաթ Սերթօղլուն գրում է. «Ինչո՞ւ եք գրաղված: Հարցս ուղղում եմ այն ամերիկյան կազմակերպություններին, որոնց քանի գնով վարձել ենք Թուրքիայի շահերը պաշտպանելու համար: Ես հիշում եմ դրանցից մի քանիսի անունները. «Դենիել էդելմըն ընկերություն», Գրեյ ընկերություն, Հիլ եւ Նոլթոն ընկերություն, Միջազգային խորհրդատվական ֆիրմա, Քափիթալ լայն ընկերություն եւ այլն: Մենք նրանց մեծ գումարներ ենք վճարում հայկական եւ հունական լոբբիներից մեզ պաշտպանելու համար»,- գրում է թերթը: Մասնավորապես նշվում է, որ ԱՄՆ ներկայացուցիչների պալատի նախկին նախագահ Լիվինգստոնին Անկարան 1,1 մլն. ԱՄՆ դոլար է վճարել, որը ստիպված էր հրաժարական տալ իրեն վարկաբեկող սեռական կյանքի մանրամասների ի հայտ գալու պատճառով: «Այսօր մենք խնդրել ենք ԱՄՆ նախագահ Քլինթոնին կանխել ցեղասպանության օրինագծի հաստատումը: 1970-ականներին նույն խնդրանքով դիմել էինք Քարտերին: Այլ կերպ ասած, մենք վերադառնում ենք ելման կետին: Անկարան պետք է հարց տա, որքան ենք մենք վճարել այդ ընկերություններին եւ ի՞նչ ենք փոխարենը ստացել»: Նշվում է, որ թուրքերի կողմից կաշառված գործիչներն Անկարային չեն սատարում նաեւ Բաքու-Ջեյհան նախագծի իրականացման հարցում: «Կոնգրեսը մինչ օրս չի հաստատել նավթատարին ֆինանսական օգնության հատկացումը»: Թերթը քննադատում է ամերիկաբնակ թուրքերին անկազմակերպվածության համար: «Հունական լոբբին ի վիճակի է տրամադրել 3,5 մլն. ծայն, հայկականը 1,5 մլն.: Թուրքերն ընդունակ չեն անգամ 200 հազար ձայն ապահովել», գրում է թերթը: «Սաբահը» կոչ է անում օրինակ վերցնել հրեական կազմակերպություններից, որոնք փայլում են իրենց կազմակերպվածությամբ:

2000 թ. սեպտեմբերի 21-ին, ժամը 12:30-ին, Անկախության օրվա առթիվ, Արագածոտնի մարզի Ներքին Սասնաշեն գյուղում տեղի կունենա Մեծ եղեռնի ժամանակ, Հայրենական մեծ պատերազմում եւ Արցախյան հերոսամարտում զոհված ու նահատակված հայորդոց հիշատակի հավերժացմանը նվիրված հուշախաչքարի եւ հուշահամալիրի հանդիսավոր բացումը, ինչպես նաեւ բանաստեղծ Սասուն Գրիգորյանի «Սասնա արծիվների մի երամը» պատմա-փաստագրական գրքի շնորհանդեսը:

Խնդրվում է մայրաքաղաքում եւ այլուր բնակվող բոլոր նախկին Ներքինսասնաշենցիներին եւ հայրենասերներին մասնակցություն բերել սույն միջոցառմանը:

ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ ԵՎ ՀԱՅՈՑ ԱԶԱՏԱՄԱՐՏԻ «ՈՒԽՏԱՏՈՒՆ» ԹԱՆԳԱՐԱՆ-ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
ՈՍՋԱՄԱՇՈՎԱԳԻՐՆԵՐԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ
Ն. ՍԱՍՆԱՇԵՆԻ ԳՅՈՒՂԱՊԵՏԱՐԱՆ

USAID

USAID

AED
Academy for Educational Development

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՓՈՔՐ ԵՎ ՄԻՋԻՆ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌԱՋԻՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ

Սեպտեմբերի 22-24-ը

Կ. Դեմիրճյանի անվան մարզահամերգային կենտրոն:

Ցուցահանդեսին կներկայացվեն տնտեսությանամենատարբեր՝ թեթեւ, սննդի, գյուղատնտեսության, գինեգործության, ոսկերչության, կիրառական արվեստի, հուշանվերների արտադրության եւ այլ բնագավառների շուրջ 200 փոքր եւ միջին ձեռնարկությունների արտադրանքն ու ծառայությունները:

Մուտքն ազատ է:

Ցուցահանդեսն իր այցելուներին կընդունի.
սեպտեմբերի 22-ին՝ ժամը 15-17-ը,
սեպտեմբերի 23-ին՝ ժամը 10-17-ը,
սեպտեմբերի 24-ին՝ ժամը 10-13-ը:

ՑԱՎԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՕԱԿ Հանրապետական վարչությունը ցավակցում է ՀՕԱԿ Կարգապահական ատյանի նախագահ Կարլեն Գեւորգյանին՝ սիրելի զարմիկի՝ **ԱՐՄԵՆԻ** անժամանակ մահվան կապակցությամբ:

«Ազգ» օրաթերթի խմբագրությունը նույնպես վշտակցություն է հայտնում պրն Կ. Գեւորգյանին:

Հայտարարություն

Հայաստանում ֆրանսիական համալսարանն աշխատանքի է հրավիրում մինչեւ 35 տարեկան բարձրագույն կրթությամբ, ֆրանսերենի գերազանց իմացությամբ եւ համակարգչային տեխնիկային տիրապետող աշխատակիցների:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 57-78-29 հեռախոսահամարով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

WÜRTH®

Վյուրտ ՍՊԸ-ն հայտարարում է մրցույթ հետեւյալ թափուր տեղերի համար

__առեւտրային գործակալ/խորհրդատու__

Դիմորդները պետք է բավարարեն հետեւյալ պահանջներին.

- 22-35 տարեկան (տղամարդ)
- տեխնիկական բարձրագույն կրթություն
- մարդկանց հետ աշխատելու ունակություն
- վարորդական իրավունք
- անձնական մեքենա

Գերմաներեն կամ անգլերեն լեզուների իմացությունը նախընտրելի է:

__Գերմաներեն լեզվի մասնագետ/օգնական__

Դիմորդները պետք է բավարարեն հետեւյալ պահանջներին.

- 22-35 տարեկան
- բարձրագույն կրթություն
- գերմաներեն լեզվի ազատ տիրապետում
- տեխնիկական եւ ոչ տեխնիկական թարգմանությունների փորձ
- համակարգչով աշխատելու փորձ
- մարդկանց հետ աշխատանքի ունակություն

Անգլերեն լեզվի իմացությունը ցանկալի է:

Դիմումների ընդունման ժամկետը մինչեւ սեպտեմբերի 26-ը, ժամը 18:00: Վերոնշյալ պայմաններին բավարարող թեկնածուները կարող են դիմել հետեւյալ հասցեով.

ք. Երեւան, Կոմիտաս 26, հեռ. 26-91-81, 27-19-39:

ՀԵՌՈՒՍՏԱԾՐԱԳՐԵՐ

20 սեպտեմբեր

Հ1

9.00 Հայլուր
9.20 Հեռուստասերիալ «Ալիգեան եւ երազների արքայազնը»
10.10 Հայորդաց տներ
10.20 Կոունկ-2000
11.00 Գ/Ֆ «Վերջին կասկածյալը»
12.40 Բարի ախորժակ
13.00 Հայլուր
13.20 Ֆիլմ-օպերա «Տրավիատա»
17.00 Հայլուր
17.20 Սեր փոքրիկը մեծանում է
18.00 Հեռուստասերիալ «Ալիգեան եւ երազների արքայազնը»
19.00 Հենց այնպես
19.10 «Համով ակնթարթ» (Արքանյակային հեռարձակմամբ)
19.10 Փաստագրական կինոնկար «Քանդակագործները»)
19.30 Փաստագրական կինոնկար «Վիճակախաղի ընտանիքը» (1-ին մաս)
20.35 Տուն-տունիկ
21.00 Հայլուր
21.40 Գ/Ֆ «Միրային նամակ»
23.40 Հայլուր
00.00 Օլիմպիական խաղերի օրագիրը
00.10 Կենդանաբանային ծոմընթաց

ՊՐՈՄԵԹԵՎՍ

9.00 «Բարի լույս, Հայաստան»
10.20, 19.00 «Ամեն ինչ հանուն քո սիրո»
18.00 Մուլտֆիլմ
18.10 Մանկական ժամ. «Նինձյա կրիաները», «Մենք հրեշտակներ ենք»
20.00, 24.00 Լուրեր
20.35 Ռ. Մալխասյանի «Հարցեր»
21.20 Օրը
22.30 «Ուրախ լոտո»
23.30 Գ/Ֆ «Վիկինգներ»

Ար

10.00 Տոմար
19.05 Չղջիկ
19.30, 21.30, 00.00 Մուրհանդակ
20.00 Սամուլի խոսնակ
20.10 Գիսաստղեր
20.30 Կամ...կամ
22.05 Կարճամետրաժ ֆիլմ «Ոսկե ցլիկը»
22.30 Տարբերանշան
23.00 Վարկած-4
23.30 Քաղաք Մշակույթ
00.35 Ակնթարթ
00.40 Գ/Ֆ «Վնասվածք» (Ավարտին Մուրհանդակ)

1

7.00 Բարի առավոտ
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 01.35 Նորություններ
10.15, 19.30 Սերիալ «Բաքելոնյան աշտարակ»
16.20 Մուլտսերիալ «Ուրվականներ որսացողները»
16.45 Զանգվածների կանչը
17.15 ... Մինչեւ 16 եւ բարձր
17.50, 22.55 XVII օլիմպիական խաղերի օրագիրը
20.35 Սերիալ «Ռուսական տարանցում»
21.45 «Բարի գիշեր, երեխաներ»
22.00 Ժամանակ
23.30 Գ/Ֆ «Բացառիկ հաջողություն» (դերերում Դ. Հեքմեն, Պ. Սուեյզի. ԱՄՆ, 1983 թ.),
01.50 Սերիալ «Մութ երկնակամար»

РТР

7.00, 8.00, 9.00, 10.00,12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Լուրեր
7.15-9.40 Բարի լույս, Ռուսաստան
7.20, 9.30 Ընտանեկան նորություններ
7.50, 8.50, 9.50 Քաղաքային նորություններ
8.15 Մանրամասներ
8.25, 10.15 Սեւով սպիտակի վրա
8.35 РТР-ի փոստը
10.20 Հերթապահ բաժանմունք
10.35 Մուլտսերիալ «Պատիրուսի արկածները»
11.00 Սերիալ «Մանուելա»
12.35 Սերիալ «Սանտա Բարբարա»
13.30 Թոք-շոու «Ինչ է ուզում կինը»
14.00 Երկիր մոլորակ
15.30 Սերիալ «Սեւ մարգարիտ»
16.25 Սերիալ «Հարուստներն ու նշանավորները»
17.20 Սերիալ «Դաժան ճշմարտություններ»
18.30 Գ/Ֆ «Գեղեցիկ անծանոթը» (ԱՄՆ)
20.00 Սերիալ «Սիրո պատմություն»
21.30 Մանրամասներ
21.55 Օլիմպիական խաղերի օրագիրը
22.50 Սերիալ «Հրեղեն անապատ»
00.30 Լուրերից հետո
00.40 Հերթապահ բաժանմունք
00.50 Պրեմիերա. Ալեքսանդր Պանկրատով-Չորնին «Օմպա» ֆիլմում
02.20 Վավերագրական ֆիլմ «Սեր եւ պատմություն»
03.15 Արագության բանաձեւ

«Ազգ» օրաթերթի 2000 թ. հուլիսի 29-ի թիվ 141 համարում տպագրված «ԱՌ-ՋԻ» ՓԲԸ վկայական 01Ա033444, գրանցման թիվ 28612002698, ամսաթիվ 19.04.1997 թ. լուծարման մասին հայտարարությունը համարել անվավեր:

@rminco Global Telecommunications
Ինտերնետ ծառայություններ «ԻՆՏԵՐՆԵՏ» սրճարանում: Խանջյան 50: Հեռ. 575823:

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան. Երեւան-23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Պատվեր 1325 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության 19. 09. 2000 Գինը՝ 100 դրամ